

Postojna pisanica
v gotovini

izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 55.—; za in-
—stvo Din 40.— neobvezno.

Oglas po tarifi.

Uredništvo:
Ljubljana, Knašova ulica št. 5/1.
Telefon št. 3073 in 3064; ponoči tudi
št. 3034.

Rekopis se ne vrača.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravitelje: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 3036.

osrednji oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 3038

Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta

Račun pri poštnem črt. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.843 — Praha čisto 78.180.
Wien, Nr. 305.247.

Ljubljana, 22. marca.

Francoska poslanska zbornica je zaključila trinajsto zakonodajno dobo z upravnimi in zakonodajnimi, kakršne ji nihče ne bi prisojal v letih 1924., 1925. in 1926., ko se je naslajala ob neskončnih debatah in ustvarjala večne krize. Res je bilo na zadnjih sejah zelo malo poslancev, včasih komaj po dva ducata, ki pa so glasovali za odsotne. Tako so bile skoro v eni sapi sprejete trgovske pogodbe, carinski tarife, vojaški zakon, socialno zavarovanje, petrolejski režim, zakon o trgovski lastnini, najemniški zakon in naknadni krediti. Velikanska naglica, ki jo je razvijal sicer počasni parlamentarni stroj zadnje dni svojega obstoja, je izdajala očitno in upravičeno bojazan pred volilstvom, kateremu je treba vsaj zadnjo minuto nekaj nuditi kot sadež štiriletnega delovanja.

Poslanska zbornica, izvoljena v volitvah dne 11. maja 1924., ima stroge, toda večinoma ne ravno pravične sodnike. Desnica in zmerni republikanski centrum ji očitajo njeno kartelsko dobo prvih dveh let, ko je bil francoski frank pripeljan do roba propada ter so preteli deželi notranji nemiri in kaos. Z druge strani pa omenjajo politiki bivšega levičarskega kartela, da so že pri prevzemu vlade našli na popolnoma zavoženem finančnem stanju. Prejšnji režim nacionalnega bloka je neprestano najemal notranja posojila, večinoma v svrhu obnove od Nemcev razdejanih pokrajin. Vladi nacionalnega bloka so pripravile za sleherni režim nevzdržno finančno stanje. Če so morala po vrsti pasti vsa ministrstva levičarskega kartela, ni bilo to samo njihova lastna krivda, marveč so vsa zadela, kot je to klasično razdelil Herriot, ob »denarnem steno«. Finančni mogotci Francije so ves čas sabotirali vsa ministrstva, ki so se opirala na radikale in socialiste, to je na veščino, izvoljeno 11. maja leta 1924. Raje so bili pripravljeni uničiti francosko gospodarstvo in pogrniti republiko v prepado, kot pa vreči rešilni pas levičarski vladi, čeprav bi se s to rodoljubno gesto rešila tudi francoska domovina. Res je, da je Poincaré obnovil francoske finance, nič manj pa je res, da je izvel voz iz blata, ker je užival zaupanje denarnih mogotcev Francije in zlasti ker so mu socialistični radikali iz levičarskega kartela, čeprav proti svoji srcu in prepričanju, prožili popolno pomoč in podporo.

Se prav posebno upravičeno pa kaže levičarski kartel na svoje zunanje politične uspehe. Celokupna Briandova zunanja politika nosi obilježje smernic levičarskega kartela. Če ne bi 11. maja 1924. zmagala levičarica, bi bil nemogoč Locarno, ne bi prišlo do vstopa Nemčije v Društvo narodov in nemogoče bi bila politika sprave in sodelovanja v prid miru in gospodarskega napredka med Nemčijo in Francijo.

V vsakem slučaju ostane sodba o trinajsti legislativi francoskega parlamenta odprta odločitvi objektivnih zgodovinarjev. Volilna borba je že danes v polnem jeku. Manj kakor kje drugod so v Franciji prognoze umestne. Razen pri socialistih in komunistih se tu ne da govoriti o organiziranih strankah. Sedaj še tem manj, ko je stopil v veljavno novi volilni zakon, prav za prav stari, predvojni, po katerem odpade volilni sistem list in volji posamezno volilno okrožje enega samega poslanca. Moč strank, v kolikor obstoje, izgubljajo na svojem vplivu, vprašanje osebnosti pridobiva na pomenu. Razume se, da voditelji posameznih parlamentarnih skupin pričakujejo, vsaj v svojih javnih trditvah, zase napredek in zmago. V tem so si vsi enaki. Marsikdo bi sodil, da bodo nepobitne Poincaréjeve zasluge za rešitev francoskega finančnega problema naglile volilno tehniko v stran zmernih republikancev. Toda poročila z dežele trdijo, kakor je bilo pričakovati, da francoski volilec še vedno ni navdušen za čisto tehnične probleme, marveč gori, kot sploh zadnjih 150 let, predvsem za politične ideje. Še vedno je nezaupljiv napram pokozkum klerikalnega vstajanja. Še vedno odločno nasprotuje vmešavanju duhovništva v zadeve šolstva in javnosti in še vedno hoče čuvati pridobitve, ki jih je zagotovilo francoskemu narodu radikalno gibanje tekoma zadnjih desetletij. Čeprav priznava zmernim politikom zasluge za sanacijo državnega gospodarstva, vendar se ni odtujil privlačnim geslom levičarskih poslancev, ki jim je doslej poklanjal svoje zaupanje.

Zelo verjetno je, da navzlic neki volilni vzajemnosti med člani bivšega levičarskega kartela in celo komunisti ne bo izvoljena zbornica, v kateri bi bila možna obnova večine iz l. 1924. Ostale bodo pač glavne pridobitve iz tedanje zmage, to so zlasti nove smernice francoske zunanje politike, ki se personificirajo v Briandu. Ravno tako pa je upati, da bo našel svojo parlamentarno večino tudi Poincaré, ki mu bo omogočila nadaljevanje in uspešen zaključek velike sanacijske akcije za rešitev francoskega denarstva in državnega gospodarstva.

Vedno jasnejši znaki političnih sprememb

Razne verzije o razvoju situacije po proračunu

Neprestane avdijence političnih voditeljev. — Značilna koncilijantnost posameznih članov vlade. — Senzacionalen afront demokratskega poslanca. — Pospešitev sodniških zakonov. — Razočarana deputacija ljubljanskih tobačnih delavk

Beograd, 22. marca. I. Dočim se v parlamentu vodi v precej mirnem razpoloženju proračunska razprava, v kateri bo jutri govoril Stepan Radić, v soboto pa Svetozar Pribičević, in na zunaj ni videti pomembnejših političnih dogodkov, se vedno jasneje kažejo znaki prihajajočih političnih izprememb. Na dvoru se neprestano vršijo konzultacije posameznih političnih voditeljev. Nekateri člani vlade so znatno spremenili svoje stališče do opozicije, zlasti do KDK; v tem oziru vzbujajo posebno pozornost neobičajna koncilijantnost finančnega ministra, ki je, kakor se zadržuje, kot glavni akter v pogajanjih za inozemsko posojilo najbolje informiran, pod kakšnimi političnimi pogoji se da inozemsko posojilo najugodnejše realizirati. Znano je tudi da stoji finančni minister dr. Marković v najintimnejših stikih z drugim ustavnim faktorjem.

Cela ta situacija je vzbudila mnogo pozornosti ter je v zvezi s tem tudi znano, da je danes demokratski poslanec Ognjenović, ki pripada k tako zvani Marinkovičevi skupini, v svojem proračunskem govoru silno ostro napadel vladno ter izjavil, da za ponesrečeni finančni zakon in proračun ne more glasovati. V informiranih krogih se zatrjuje, da je pričakovati povratek zunanjega ministra dr. Marinkovića mnogo prej, nego se je doslej mislilo, in da je s tem povratkom v zvezi vprašanje posebne vloge, ki je dr. Marinkoviću določena. Brezdvorno se že vršijo razprave za novo kombinacijo.

Dočim se pa splošno veruje, da bo nova kombinacija v obliki koncentracijske vlade, se na drugi strani pojavlja vest, da je računati s solucijo, ki je bila že svoečasno pred volitvami aktualna in se je pozneje izkazala zaenkrat neizvedljiva.

Zopet nova intriga proti Stepanu Radiću in Svetozarju Pribičeviću

Tendenciozna zloraba vprašanja vojne krivde. — Čudna vloga beograjske »Politike«

Beograd, 22. marca. r. Po nalogu in želji gotovih krogov, ki skušajo neprestano ovirati izvedbo enakopravnosti vseh državljanov, zlasti sestavo koncentracijske vlade, je začela beograjska »Politika« zopet novo kampanjo proti Stepanu Radiću in Svetozarju Pribičeviću s članki o krivdi za svetovno vojno. »Politika« namreč skuša iz Radićevih besed, ki jih je nedavno izrekel v parlamentu, izkonstruirati nekakšno veliko stvar in napraviti iz tega ogromno svetovno vprašanje. Radić pa predstavlja kot obrekovalca Srbije in pomagača inozemske kampanje v tem smislu. Razen Radića napada »Politika« tudi Svetozarja Pribičevića, češ da podpira Stepana Radića. V današnji številki objavlja »Politika« cele tri članke o tej stvari. Enega ponatiskuje

iz »Neues Wiener Tagblatta« od 20. marca, pri čemer trdi, da zahteva Svetozar Pribičević, naj se krivda za vojno pripiše vsaj v večjem delu Srbiji in Jugoslovenom, drugega je objavil baron Josip Rajčić, tretjega pa bivši poslanec Vasa K. Franičević. V resnih političnih krogih se iz indignacije motri ta kampanja, ki bo seveda propadla prav tako mizerno kakor prejšnja, naročena zaradi Kajmakčalana. Napihovati tako tendenciozne govore Stepana Radića in Svetozarja Pribičevića, ki samo naglašata veliko važnost Srbije v borbi za osvobodjenje in zedinjenje Jugoslovenov, je povsem nedostojno lista, kakor je »Politika«, ki se hoče plasirati kot najboljši list v vsej državi, torej tudi v prečanskih krajih.

Manifestacija KDK v Splitu

Split, 22. marca. n. Za veliki manifestacijski shod, ki se bo vršil v Splitu na velikončni ponedeljek dne 9. aprila, so v teku vse priprave. Osemčlanski odbor, ki vodi organizacijo shoda, je kooptiral danes še štiri člane. Za shod vlada v vseh slojih veliko zanimanje in že danes so prijavljeni posebni parniki iz Šibenika, Trogira, Omišja, Makarske in z otokov. Računa se, da se bo shoda udeležilo okrog 15.000 ljudi.

Radikalni nezadovoljneži zopet enkrat napovedujejo ofenzivo

Beograd, 22. marca. p. Verjetno je, da bo 27. t. m. ob 10. dopoldne seja radikalnega poslanskega kluba. Kakor se doznava iz radikalnih vrst, se nezadovoljneži v radikalnem klubu pripravljajo, da bodo nastopili na tej seji odločno proti Velji Vukičeviću. V tem oziru je baje posebno aktiven dr. Momčilo Ninčić. V krogih radikalnih nezadovoljnih se je danes povdarjalo, da bodo na seji radikalnega kluba predlagali resolucijo, v kateri se ima izreči nezaupnica Velji Vukičeviću.

Profesorski honorarji

Beograd, 22. marca. p. Prosvetni minister je predložil ministrskemu svetu predlog, naj se odobri potrebni krediti za izplačilo dolžnih honorarjev profesorjem srednjih šol. ki so v mnogih krajih ustavili poučevanje v honorarnih urah, ker niso prejeli že za daljšo dobo nobenih honorarjev.

General Popović umrl

Beograd, 22. marca. i. Danes je umrl general Damjan Popović, ki je igral pri prevratu 29. maja l. 1903. veliko vlogo. Po tem prevratu je bil dve leti prvi adjutant pokojnega kralja Petra. Zadnja leta je živ vel general Popović popolnoma v ozadju.

Definitivni načrti šolskih zakonov

Beograd, 22. marca. p. Prosvetni minister Grol se je odločil, da koncem tekočega meseca predloži Narodni skupščini nove zakonske načrte o osnovnih šolah, srednjih šolah in univerzah. Vsi ti zakonski načrti so dobili že definitivno stilizacijo. Po načrtu za zakon o univerzah bo v Beogradu 6, v Zagrebu 7 in v Ljubljani 5 fakultet.

Malenkostno zvišanje pokojnin tobačnih delavcem

Beograd, 22. marca. i. Finančni minister je podpisal nov pravilnik o povečanju in izenačenju pokojnin (provizij, pomoči in miloščin) bivšega monopolskega delavstva, njihovih vdov in sirot. Po tem pravilniku bo vsak bivši monopolski delavec in delavka, ki prejema pokojnino ali ima pravico nanjo, prejemal poleg osnovne pokojnine, ako ima vsaj 15 let službe, mesečno po 200 Din več; ta vsota se postopoma zvišuje tako, da naraste doklada po 40 letih službe na 250 Din mesečno. Doklada za vdove in sirote do znašala 100 do 125 Din mesečno. Ta priboljšek je tako malenkosten, da sploh ne pride v poštev in niti najmanj ne zadovoljuje zahtev delavstva, ob enem pa je očividno dokaz, koliko so vredne klerikalne obljube.

Resni notranjepolitični zapletljaji v Romuniji

Liberalna vlada preti opoziciji, predvsem narodni kmečki stranki, ako ne odneha v boju za spremembo režima. — Vlada namerava razveljaviti mandate narodne kmečke stranke. — Novinarji ne smejo poročati resnice

Bukarešta, 22. marca. s. Ministrski predsednik Bratianu je na seji parlamentarne večine podal pregled o političnem položaju. Izjavil je, da je vlada odločena ohraniti sedanjí ustavni red v dobrobit države. Vselej žrtve, ki jih je naložila liberalna vlada, se je dosegel položaj, ki omogoča tako v zunanjem svetu kakor doma potrebno stabilizacijo. Delovanje narodne zaraniščne stranke je škodljivo za vladu, ker podkopuje kredit. Sovražniki Rumunije imajo od narodne zaraniščne akcije samo koristi, zlasti komunisti raznih držav. (!?) Ministrski predsednik je nato sporočil vsebino brzojavke glede ureditve vojnih dolgov Franciji. Po tej brzojavki se je celokupna vsota 500 milijonov znižala na 175 milijonov. Ta akcija Francije dokazuje, da Rumunija ni osamljena.

Bukarešta, 22. marca. s. »Lupta« poroča, da namerava vlada razveljaviti

mandate narodne kmečke stranke ter za te mandate razpisati nove volitve, ako bi poslanci narodne kmečke stranke vztrajali na svojem sklepu, da se ne bodo udeleževali sej parlamenta.

Bukarešta, 22. marca. s. Generalni ravnatelj vladnega dopisnega urada je povabil poročevalce inozemskih listov ter jim prečital objavo, v kateri se naprošajo poročevalci, naj ne pošiljajo vladi sovražnih vesti v inozemstvo, sicer jim bo odvzeto dovoljenje za bivanje v Rumuniji. Včeraj je bil klican k ravnateljstvu varnostne policije poročevalec dunajskega dopisnega urada doktor Lazar ter so mu sporočili, da mora v 24 urah zapustiti Rumunijo, ker je o kongresu narodne kmečke stranke in o postopanju vlade poslal v inozemstvo neugodne vesti. Po intervenciji avstrijskega poslanika je bil njegov izgon preklican.

Oster sovjetski odgovor Angliji

Na včerajšnji seji razorožitvene predkonference je Litvinov odgovoril na izvajanja angleškega delegata

Zeneva, 22. marca. g. Na današnji seji komisije za mednarodno pripravljano razorožitveno konferenco je imel šef ruske delegacije Litvinov govor, v katerem je odgovoril na govor zastopnika Velike Britanije lorda Cushenduna. Litvinov je povdarjal, da je angleški delegat spravil v debato vprašanja, ki niso v neposredni zvezi z razorožitvijo. Tako je trdil, da je ruska delegacija prišla v Zenevo, da sabotira Društvo narodov. Ta obtožba pa ni upravičena. Že l. 1922. je zastopnik sovjetske Rusije Čičerin na konferenci v Genovi javno stavil zahtevo po splošni razorožitvi. Sovjetska Rusija je bila od vsega začetka pripravljena doprinesiti svoje žrtve v boju proti militarizmu. Litvinov je opozarjal na to, da so tudi delegati drugih držav večkrat zavzeli napram Društvu narodov rezervirano stališče.

Angleški delegat, je dejal Litvinov, je izjavil, da hoče sovjetska vlada me-

ščansko vojno in revolucijo v drugih državah. Načel je tudi vprašanje, ali je ruska delegacija pripravljena pristati na odredbe, ki bi bile naperjene proti meščanski vojni. Zato vpraša lorda Cushenduna, ali bi Velika Britanija pristala na to, da se bavi Društvo narodov z notranjimi konflikti svojih članic. Nadalje je Litvinov opozarjal na odklonitev preiskave o pismu Zinovjeva po angleški spodnji zbornici ter je vprašal, ali ima Velika Britanija tako čisto vest, da govori o preprečitvi vmešavanja v notranje zadeve narodov. Se preveč je znano, da je angleška vlada ne samo na Kitajskem, temveč tudi v Perziji in v drugih državah intervenirala z orožjem. Tako pravico si je pridržala tudi za druge države.

Litvinov je končno izjavil, da se Društvu narodov napravi slaba usluga, ako se reče, da popolna razorožitev ni v skladu z načeli Društva narodov.

Grško-rumunska razsodiščna pogodba podpisana

Zeneva, 22. marca. g. Rumunski zunanji minister Titulescu in grški zunanji minister Mihalokopoulos sta v Zenevi podpisala pogodbo glede nenapadanja in razsodiščno pogodbo med Rumunijo in Grčijo. Pogodba bo veljala 10 let ter bazira na ločarskih pogodbah, ki so se pa v gotovih točkah izboljšale.

Incident ob rumunsko-madžarski meji

Budimpešta, 22. marca. s. Z rumunske meje pri Berettyu u Jufalu na cesti Budimpešta - Veliki Varadin poročajo o krvavem obmejnem incidentu, ki je zahteval eno človeško žrtev. Pred dnevi je pet madžarskih kmetov v neposredni bližini meje nabiralo drva. Pri tem so pomotoma prišli na rumunsko ozemlje. Rumunska obmejna patrola je oddala dva strela v zrak, nakar so kmetje pobegnili na madžarsko ozemlje. Rumunski vojniki pa so oddali proti njim nekaj strelav. Trem kmetom se je posrečilo pobegniti. 40letni Sigmund Török in 20 letni Gregor Kosa pa sta bila na rumunskem ozemlju težko ranjena. Prepeljali so ju v vojaško jetnišnico v Veliki Varadin, kjer je Török podlegel poškodbam.

Odmev grškokatoliških demonstracij v rumunskem parlamentu

Bukarešta, 22. marca. g. V zbornici je interpelliral grško-katoliški liberalni poslanec vlado glede incidenta v Targumuresu, kjer je prišlo do spopadov med udeleženci grško-katoliške procesije in orožništvom. Notranji minister Duca je izjavil, da je unijski metropolit Suci sam prepovedal vse cerkvene sprevode za časa debate v parlamentu o kulturnem zakonu. V tem smislu je tudi vlada dala svojim podrejenim organom tozadevna navodila. Procesija v Targumuresu je bila torej nezakonita. Minister je obžaloval incident ter obljubil, da bo nastopil proti krivicam. Z zadoščenjem je ugotovil, da incident ni bil preveč resnega značaja, vendar pa so ga gotovi elementi izrabili.

Španska inkvizicija v fašistični dobi

Madrid, 22. marca. g. Vlada je izdala dekret, ki prepoveduje, da bi se zdravniški kongresi vršili javno. V utemeljitvi se veli, da se je več zdravnikov izreklo proti svetlosti zakona in proti dostojanstvu žene. Vlada ne more trneti, da se dela propaganda proti rojstvom. Ta propaganda žali krščansko moralo in etična načela družbe.

Zanimiv glas o dr. Beneševem obisku v Londonu

Praha, 22. marca. s. »Narodni Listy« poročajo iz Londona, da bo zunanji minister dr. Beneš porabil svoje bivanje v Angliji za to, da se osebno prepriča o stališču Anglije do nasledstvenih držav in do Male antante z ozirom na zblizanje med Francijo in Nemčijo. Dr. Beneš, pravi list, bi mogel v Londonu najti ono podporo, ki bi jo izgubil v Parizu, ako bi Francija vsled vedno večjega sodelovanja z Nemčijo izgubila svoj interes v Srednji Evropi ter zlasti na industrijskem in gospodarskem polju iskala zblizanje z Nemčijo proti Angliji.

Sovjetska vlada zanika pristnost pisma Zinovjeva

Moskva, 22. marca. (g) Brzojavna agencija sovjetske unije je od zunanega komisarjata poplašena, da objavi naslednje izjavo: Vse izjave angleškega ministrskega predsednika glede dozdavnih izjav sovjetskih politikov, s katerimi je hotel Baldwin naknadno dokazati, da je bilo zloglasno pismo Zinovjeva pristno, so popolnoma izmišljene. Kako so zlobne, kaže posebno dejstvo, če se spomni, da je sovjetska vlada takoj po objavi ponarejenega pisma predlagala, naj se imenuje poseben odbor, ki naj bi preiskal, odkod izvira pismo. Kakor znano, se je angleška vlada tej preiskavi umaknila. Govor angleškega ministrskega predsednika Baldwina v spodnji zbornici o pismu Zinovjeva, je izzval v vseh tukajšnjih oficijelnih krogih veliko razburjenje. Celo »Izvestija«, ki se drži že sicer rezervirano, ostro komentirajo Baldwinove besede in pravijo med drugim, da morajo v polni odgovornosti za svojo trditve ugotoviti, da je Baldwin lagal. Da je opravil staro poverbo, se je sedaj poslužil nove. Če bi ostale vlade zasledovale take metode, bi se lahko mednarodni običaji in politične situacije spreminjale zelo nevarno. V angleški politiki topot ni bila zavedena vlada, temveč je v tej stvari v bistvenem sama sokriva.

Močni potresni sunki

Rim, 22. marca. o. Potresno opazovališče v Faenzi sporoča, da so seizmografi davi zaznavali močne potresne sunke, ki so trajali tri ure. Epicenter potresa je moral biti oddaljen 10.200 km v vzhodni smeri. Tudi vezusko opazovališče je zaznavalo izredno močne oddaljene potresne sunke in sicer ob pol 6. zjutraj.

Mexico City, 22. marca. (lo.) Včeraj ob 22. uri in 20 minut je bil zabeležen v mestu silen potres, ki je alarmiral vse prebivalstvo. Potresni sunki so bili tako močni, kakor jih ne pomni prebivalstvo že dolga leta. Na tisoče oseb je v paničnem strahu zbežalo na ulice, ker so hiše kazale nevarne razpoke.

Prečani plačali 4 milijarde preveč

Razprava o finančnem zakonu v Narodni skupščini

Prepričevalni dokazi števil. — Prečanske pokrajine so povr-nile Srbiji vso vojno škodo. — Demokratski poslanec proti vla-di in proračunu. — Posl. Pucelj o neizpolnjenih klerikalnih ob-ljubah

Beograd, 22. marca p. Današnja seja Na-rodne skupščine je potekala razmeroma mir-no, obenem pa je pokazala, da kritika in borba KDK za izboljšanje razmer v drža-vi vendar nista ostala brez vpliva na vlad-no večino. Dočim so se na večerajšnji seji finančnega odbora spuntali vojniški ra-dikalci, je na današnji seji Narodne skup-ščine izrazil ogromno senzacijo nastop de-mokratskega poslanca Vasa Ognjenovića, ki je, četudi pripadnik vladne večine, ostro obsodil politiko vlade in podčrtal potrebo temeljite spremembe sistema in režima.

Tudi današnja seja se je pričela z eno-urno zamudo, čeprav je predsednik včeraj zagrozil, da bo odtegnil dnevnico vsem oim poslancem, ki ne bodo prišli pravo-časno na sejo. Ko pa je opozicija zahtevala pomensko klicanje poslancev, je predse-dnik to odklonil. Takoj po sprejetju zapis-nika bi morala skupščina preiti na dnevni red in nadaljevati razpravo o finančnem zakonu. Opozicija pa je odločno protes-tirala proti brskiranju Narodne skupščine s strani vlade, ki niti tako važni razpravi no-če prisostvovati. Pod pritiskom opozicije je predsednik sejo prekinil in pozval mi-nistre, naj pridejo v skupščino. Šele nato se je seja nadaljevala.

Prvi je dobil besedo posl. SDS dr. Ra-dolević, ki je ostro kritiziral proračun in finančni zakon, ugotavljač, da o kakšni smotnosti štedenj v državnem gospodarstvu ni niti senice. Posebno odločno je nastopil proti temu, da vlada onemogoča ukinitve dohodnine v prečanskih krajih.

Nato je dobil besedo poslanec SDS **Juraj Demetrović,**

ki je v briljantnem govoru uvodoma ožl-gosaj načen proračunske debate in ugotov-il, da je

naš parlamentarizem pod popolno nadvlado policijskega režima. ki edini vzdržuje sedanje, za narod in državo škodljivo vladno. Ta režim pomeni ne-enakost, hegemonijo, izmозogavanje in je živa negacija vsakega pravnega reda v državi. Proračunska pravica Narodne skup-ščine je postala iluzorna, ker daje finančni zakon poedinim ministrom pooblastila, da po mil volji potom virmanov spreminjajo poedine proračunske postavke. Finančni zakon, kakor za je predložila vlada, je ne-gacija zakonodajne oblasti Narodne skup-ščine.

Vlada se ne briga za ničesar drugega, nego za to, kako bi ostala še nadalje na krmlju in obdržala oblast v svojih rokah. Ministrim nimajo nikake ambicije, da usva-rijo nekaj trajnega in da zapuste za seboj dobre sledove, marveč gre vse njihovo stremeljenje za tem, da osianeko za vsako ceno na vladi.

Govornik je nato podrobno kritiziral vladno politiko glede državne hipotekarne banke

in naglašal, da okupira država pri DHB mnogo preveč kreditov in s tem škoduje zasebnim interesom, ki ne morejo priti do cenenskih kreditov, dasi je DHB name-njena baš njim. Država je bila upravičena najeti posojilo pri DHB edinele za prehra-no gladijočega prebivalstva, a to posojilo bi se ne smelo deliti v obliki miloščine, marveč uporabiti za izvedbo javnih del, pri katerih bi našel narod kruha in zaslužka.

Poslanec Demetrović je nato opozoril na znano pismo g. Vukičevića, ki ga je poslal vladarju pred razpisom volitev in ki vsebuje program njegove vlade. Od tega pro-grama pa doslej ni še ničesar izvršenega. Proračun, ki naj bo zrcalo vladne politike, daje o njenem delu najslabše izpričevalo in najbolj dokaz za to, da vlada nima sploh nikakega programa. Na eni strani zastaja pod brezprimerno davčno obremenitvijo vse gospodarsko življenje, na drugi strani pa razpolagajo ministri z ogromnimi dispozi-cijskimi fondy. Od leta 1919 do 1926 pri-je v prečanskih pokrajinah na vsakega prebiv-alca povprečno 645 Din neposrednih davi-kov, v Srbiji in Crni gori pa samo 407 Din, t. j. za celih 238 Din manj. Če bi bila v prečanskih krajih enaka obremenitev, bi plačale prečanske pokrajine v tej dobi me-sto 7.764 milijonov samo 4.891 milijonov dinarjev, t. j. za celih 2.872.960.567 Din manj kakor so faktično plačale.

Ce se vzame, da bo davčna obremenitev v letošnjem letu prilično enaka, potem nu-di deseto jubilejno leto sledečo sliko: Sr-bija in Crna gora bosta plačali v prvih de-setih letih Jugoslavije poldrugo milijardo manj, prečanske pokrajine pa ogromno vsoto štirih milijard več, kakor bi plačale pri pravični razdelitvi davčne obremenitve. To se pravi z drugimi besedami, da so prečanski kralji poplačali Srbiji vso vojno škodo in jo plačujejo sedaj že drugi.

Poslanec Demetrović je zaključil svoj govor, ki je napravil na vso zbornico silen vtis, z izjavo, da je treba od temeljev spremeni sedanj sistem, izvesti resnično demokracijo, uradništva, razbremeniti državno upravo s prenosom poslov na samo-upravo, da pa sedanja vlada, v kateri je 14 srbijancev, ni sposobna, da zvede vse te velike naloge. Treba je končno resno misliti na vitalne probleme države. Dovolj je igranja, kajti to, kar se dela sedaj, je nevarna igra. Ta proračun je bil sprejet brez nas, sprejet proti življenjskim intere-som naroda in države, v prvi vrsti pa proti vitalnim interesom večine naroda, ki lo predstavlja prečanske pokrajine, ki tvo-rijo tri četrtine naše države. Proračun pa je sprejet tudi proti življenjskim interesom Srbije in Crne gore, ker tudi v njihovem intere-su ni, da se tako postopa. Ker je bil ta proračun sprejet brez nas in proti nam, imamo tudi mi popolnoma proste roke na-pram vsemu, kar iz njega izvira. Narod, ki bo ta bremena moral plačati, ve, da

plačuje davke le pod silo.

Kako dolgo pa jih bo plačeval in kako dol-go bo hotel prenašati vsa ta ogromna bre-mena, to ne druzo vprašanje. Mi puščamo to vprašanje odrti, izjavljamo pa, da bo-mo glasovali proti proračunu in proti fi-nančnemu zakonu, ker hočemo preprečiti,

da se na tak način menjaajo obstoječi za-koni in preprečiti še večje zlo, ki lahko iz tega nastane.

Opozicija je sprejela izjavljanja poslanca Demetrovića z viharim aplavzom in več-minutno navdušeno pritrjevanje je dokazo-valo, da je govoril vsem iz srca.

Nato je povzel besedo

demokrat Vasa Ognjenović.

Njegov govor je vzbudil v vsaj zbornici in v vseh političnih krogih ogromno senzacijo, v vladni in njeni večini pa največje razburjenje. Četudi je pripadnik vladne večine, je poslanec Vasa Ognjenović v svojem govoru najostreje obsodil vladno politiko in izjavil, da ne more glasovati za takšen proračun in takšen finančni zakon, ki ru-ši temelje parlamentarizma in izroča vso državno oblast peščici privilegirancev. Pra-račun, finančni zakon, zlasti pa v naglici sprejeti amandmani značilno ogromno obre-menitev naroda in spremembo celokupne zakonodaje. »Mojla vest,« le povdarjal Og-njenović, »mi ne dopušta, da glasujem za takšna bremena, ki jih mora nositi narod brezpravno. Mesto da posveča vlada čim večjo pažnjo seljaškemu narodu, ki ječ in propada pod neznošnimi bremenii, razme-tava z državnim denarjem v druge nepo-trebne namene. Za vse drugo najde pota in sredstva. Je za to, da bi se pomagalo si-romašnim silem, ni denarja. Državni in narodni interesi imperativno zahtevajo, da se s to prakso končno preneha, ker narod in država tega ne moreta več prenašati. Proračun je sestavljen skrajno površno in je v resnici deficiten za najmanj 200 mil-jonov Din. Nikjer se ne omenja letošči dohodvi in nikdo ne ve, kdo jih bo plačal.

Govornik se je dalje ostro izjavil proti naknadnim kreditom in zlasti ožigosaj na-knadno predložene amandmane, ki prinašajo le nove obremenitve, a v nobenem slučaju olajšanja in izboljšanja. Finančni zakon vse-buje člene, s katerimi bi morala Narodna skupščina sieno odobrati vse sklepe vlade, ne da bi vedela, o čem prav za prav skle-pa. Toda vlada nam ve, da se ne bomo igrali več slepe miši. Govornik anelira na vse, ki jim le pri srcu pravi interes naroda in države, da nastopijo proti takemu po-stopu, in za svoje osebo izjavlja, da bo zloboval proti finančnemu zakonu in proti celotnemu proračunu.

Opozicija je sprejela izjavljanja poslanca Ognjenovića z viharim aplavzom, vladna večina pa je bila tako konsternirana, da sploh ni prišla k sapii. Navzočim ministrom se je videlo, da so bili v mišni zadregi, vendar pa se ni oglasil k besedi niti eden vladni poslanec da bi vsaj skušal braniti vladno in njen proračun.

Nato je stopil na govorniški oder poslanec SDS

dr. Vojislav Besarović,

iz Sarajeva. Bavil se je zlasti z delom fi-nančnega ministra. Dočim je ob svojem na-stopu obljubil sanacijo državnih financ in dalekosežne reforme na gospodarskem polju, dokazuje baš sedanj proračun, da je s svojim delovanjem dovedel še do slabše-ga stanja. Govornik je nato obširno raz-pravljaj o razmerah v Bosni in Hercegovini kjer je položaj naravnost obnoen. Podro-bnejše se je bavil tudi z vladno prosvetno politiko. V dokaz, v kakšni stopnji je ljud-ska prosveta, je govornik navedel, da pride v travniški oblasti ena šola na 4000 prebiv-alcev, v dubrovniški pa 911, v sarajevski ena šola na 97 km², v ljubljanski oblasti pa na 18 km². Seja je bila nato zaključena in se je nadaljevala popoldne ob 5. Prvi je do-bil besedo

posl. g. Ivan Pucelj,

ki je v svojem govoru ostro žigosaj posto-panje SLS, koje poslanci se sploh ne ude-ležujejo sei, da bi se na merodajnem mestu borili za interese onih krajev, ki so jih iz-voili. Navzroč bi moral biti minister dr. Korošec, ki je edini minister, ki razume slovensko, dočim ostali ministri slovenske-ga ne razumejo ali pa nočejo razumeti. Go-vornik je opozoril na to, da je navzoč na galeriji deputacija tobačnih delavcev iz Ljubljane, ki se tako na lastne oči prepra-ča, da klerikalni poslanci ne vrše svojih dolž-nosti in da sploh ne delajo za kraje, ki so jih poslali v Narodno skupščino.

V svojih nadaljnjih izjavah je govornik ostro kritiziral predložene vladne amand-mane. Pri tem je prišlo do ostre prekan-je med vladno večino in opozicijo, ko je posl. Pucelj naglašal, da zahteva vlada, naj bi KDK vodila fino i mirno opozicijo, ka-kršno je vodil nekdo Stojan Protić.

Nemir se je zopet ponovil, ko je govornik kritiziral proračun vojnega ministrstva. Posebno sta se spoprijela St. Radić in radi-kalet Sretenović. Radić je žigosaj z ostrimi medikali razne nepravilnosti pri vojnih do-bavah, nakar mu je Sretenović zaklical: »To je laži! To ni res! Mi ne krade mo tu ne dovolimo, da nas imenuje lo novce.

Stjepan Radić: »Ali je to ont, ki je bil vojni liferant in ki je prodajal vojski opan-ke iz papirja? Glejte, glejte opančarja, ka-ko se razburja.

Sretenović: »Ne bomo trčeli, da nas ža-lite.

Stjepan Radić: »Kako si morete vi dovo-liti in tukaj kričati, ko le vendar vojno so-dišče izreklo o vas svojo sodbo.

Sretenović: »Mi se nismo bali Obrenovi-čev in ne kralja Milana, pa se ne bojmo niti vas.

Stjepan Radić: »Vam bi morali že davno zadržati vrvi okoli vratu. Za vami je bila izdana tretlica vojnega ministrstva.

Sretenović: »Ne pustim se od Radića ža-liti.

Stjepan Radić: »Mesto, da visi na vešalih še sedaj kriči. Tu so še čitali nekovi akti in njegova obtožnica.

V prepir so se vmešali nato tudi ostali poslanci in hrup je postal tako velik, da je moral predsednik sejo prekiniti. Po zopet-ni otvoritvi seje je posl. Pucelj končal svoj govor z izjavo, da bo KDK vztrajala v svoji

borbi za enakost, poštenje, zakonitost in pravico, ki morajo končno zmagati tudi pri nas.

Nato so govorili še poslanci ex. dr. Čaj-kovac, ki je zlasti polemiziral s prosvetnim ministrom, nadalje Jelačić in Stojan Matijević nakar je bila seja ob 9. zvečer zaključena. Prihodnja seja se vrši jutri dopoldne ob 9. Prijavljenih je še veliko število govornikov tako da bo debata zaključena naibž še v soboto popoldne.

Načrt za zaključek proračunske razprave

Beograd, 22. marca, p. Po sporazu-mu med šefi parlamentarnih skupin se ima v Narodni skupščini vršiti debata o finančnem zakonu še jutri in v soboto ter zaključiti v soboto zvečer. Konč-no glasovanje o proračunu in finanč-nem zakonu je določeno za ponedeljek 26. t. m. ob 5. popoldne. Predsedstvo Narodne skupščine je poslalo pozive vsem odsotnim poslancem, naj pridejo v ponedeljek h končnemu glasovanju o proračunu.

Zahteve vojvodinskih radikalov

Beograd, 22. marca r. Na večerajšnji seji fi-nančnega odbora je došlo do zelo ostrega spo-pada med vlado in opozicijo zaradi dohodnine. Svetozar Prabičević in ostali člani opozicije so ostro obsodili finančnega ministra, ker v tako težkem času gospodarske krize hoče še nadalje obdržati dohodnino. Pod vrisom zadržanja opo-zicije so glasovali proti dohodnini, zlasti pa pro-ti čl. 67 finančnega zakona, tudi vojvodinski de-mokratski in radikali. Danes dopoldne so imeli radikali poslanci iz Vojvodine konferenco, na kateri so razpravljali o ukinitvi dohodnine ter o vprašanju prispevka 16 milijonov dinarjev, ki ga država dolguje vodnim zadrugam v Vojvo-dini. Na konferenci je bilo sklenjeno, da izroče vojvodinski radikali ministru za kmetijstvo g. Stankoviću naslednje zahteve: 1.) da se na-knadne pritožbe radi nepravilno odmerjene dohodnine sprejemajo ne samo za dobo od leta 1925, temveč za vso dobo od l. 1919 do danes, 2.) da se zagotovi izplačilo dolžnega prispevka vodnim zadrugam s posebnim členom v finanč-nem zakonu, 3.) da se avtonomna mesta Som-bor, Subotica, Novi Sad, Pančevo in Vršac, ki imajo že kot municipij svoje doklade in ostale datjave, oproste oblastnih doklad in trošarine do sprejetja zakona o mestih. Vojvodinski radi-kali so svojo konferenco nadaljevali tudi popo-dne. V razgovoru z vašim dopisnikom je eden izmed njih izjavil, da ne bodo glasovali za fi-nančni zakon, ako vlada ne bo sprejela njihovih zahtev.

Marinković se vrne o Veliki noči

Beograd, 22. marca, p. V političnih kro-gih pričakujejo, da se bo naš zunanji mi-nister dr. Marinković vrnil v času od 9. do 12. aprila v Beograd.

Avdicije na dvoru

Beograd, 22. marca, p. Tekom današnje-ga dne so bili na dvoru v avdiciji sprejeti Ljuba Davidović, zastopnik zunanje-ga ministra dr. Šumenković in Velja Vukič-ević.

Naš delegat pri Društvu narodov bo odpoklican?

Beograd, 22. marca, p. Govor našega de-legata g. Fotića v Zenevi k poročilu o mo-nostrski aferi s tihopastvom mitraljez, se je zelo ostro kritiziral v naših diplomatskih krogih ter je zanimivo, da se govori, da bo zaradi tega govora g. Fotić kot naš stal-ni delegat pri Društvu narodov odpokli-can.

Potni stroški za šolske nadzornike

Beograd, 22. marca, p. Tekom snožne seje finančnega odbora je posl. dr. Kramer opo-zoril ministra prosvete na neprijeten polo-žaj, v katerem se nahajajo šolski nadzorni-ki, ki za vršitev svoje zakonite dolžnosti nadziranja šol ne dobivajo določenih pre-jemkov, ker so bili tozadevni krediti v pra-računu že prej izčrpani v druge svrhe. Zato je posl. dr. Kramer zaprosil prosvetnega mi-nistra, naj pripravi amandma, a katerim se daje v partiji 308, poz. 1. izdatkom za iz-vrševanje službe šolskih nadzornikov pre-venstvo pred drugimi izdatki. Minister pro-svete gosp. Grol je priznal, da stvar ni v redu, ter je obljubil, da se bo to vprašanje uredilo z zakonom o osnovnih šolah, v ka-terem se bodo določili za šolske nadzornike potrebni potni pavšali. Minister je dodal, da bo ta zakon bržkone v najkrajšem času sprejet v Narodni skupščini.

Pokojninski fond za rodbine državnih nameščencev

Beograd, 22. marca, p. Med amandma-ni finančnega zakona je bil sprejet tudi amand-ma, a katerim se pooblašča ministrski svet, da more na predlog finančnega ministra in v sporazumu s finančnim odborom na po-dlagi odstavka 2. člena 94. ustave ustanoviti pokojninski fond za vdove in sirote držav-nih uslužbencev, potom katerega naj bi se zagotovile z vplačevanjem primernih pri-spevkov rodbinske pokojnine državnih uslužbencev. Gotovina fondov, ki so že prej po zakonu obojevali v to svrhu, bo služila za podlago ustanovitvi tega pokojninskega fonda.

Taks oproščena garancijska pisma

Beograd, 22. marca, t. Med sprejetimi amandmani se nahaja tudi amandman o garancijskih pismih. Oproščajo se od pla-čevanja vseh taks garancijske listine, ki se polagajo v varstvo carinskih dajatev pri začasnem uvozu in izvozu blaga v smislu čl. 10. in 11. predloga zakona o obči carin-ski tarifi.

Čsl. parlament

Praga, 22. marca, h. Danes je poslan-ska zbornica vzela na znanje končne raču-ne za leto 1926. Jutri se vrši zadnja seja pred velikonočnimi prazniki.

Sklicanje novega poljskega parlamenta

Varšava, 22. marca, h. Predsednik repu-blike je podpisal dva dekreta s katerima so sklicujeta sejm in senat za 27. t. m.

Gniloba v monopolski upravi

Strahovite obtožbe hercegovskega poslanca dr. Smoljana v Na-rodni skupščini. — Kako izgubljamo zaradi nesposobnosti in za-nikrnosti milijone in milijarde. — Korupcija na korist beograj-ske porodice

V debati o nutnem predlogu poslanca KDK dr. Smoljana glede zakona o mo-nopolu tobaka so prišle na dan tako gorostasne podrobnosti o korupciji in sleparstvu, ki se v tej državni instituci-ji vrši brez vsake odgovornosti in kontrole, da jih človek komaj verjame. Poslanec dr. Smoljan poroča, da je sa-mo po zaslugi upravnega odbora prišlo tako daleč, da hercegovski tobak ne more priti več v poštev za izvoz in je izključen iz vseh svetovnih tržišč. Čla-ni upravnega odbora so sami proteži-ranci, ki o sajenju in gojenju tobaka ni-majo niti najmanjšega pojma. Vse uslužbenstvo za procenitev pri nakupu tobaka sestoji iz samih propalic, po-branih po sarajevskih in beograjskih ulicah, zato pa so zvesti sluge uprave-nega odbora in režima. Edini strokov-njak v celem ogromnem aparatu je na-čelnik oddelka za kulturo tobaka, ali ta nima pri upravi nikake veljave, ker trdi, da je sajenje tobaka v zadnjih sed-mih letih bilo dobro, letošnja žetev pa je bila v Hercegovini naravnost izvrst-na. Iz monopolne uprave pa so nestro-kovnjaki širile vesti, da hercegovski tobak ni več dosti vreden, da je seme degenerirano in da bo treba za neko-liko let opustiti sajenje, vse s prozor-nim namenom, da potlačijo cene tobaku in oškodujejo narod, ki ga prideluje. Komisija, ki dovoljuje kmetom saditi tobak, posluje silno pristransko in upo-števa samo tiste, ki so v vsem pokor-ni radikalnemu režimu.

Poslanec dr. Smoljan navaja tudi po-datke o izvozu našega tobaka in ga

primerja z grškim in bolgarskim. Od l. 1918. naprej smo mi izvozili vsega 9 milijonov kg v vrednosti 300 milio-nov dinarjev. Bolgarija preko 200 milio-nov kg za 12 milijard levov, Grška pa celo 258 milijonov kg za 12 milijard drahem. Finska se je zanimala za na-kup 10 milijonov kg našega tobaka, a ni dobila na svoje vprašanje od mono-polske uprave niti odgovora. Čekoslo-vaška in Poljska, ki sta bili stalni odje-malci hercegovskega tobaka, ga ne ku-pujeta več, ker ni pravilno prirjejen in pravilno mešan. Doživeli smo celo, da je monopolna uprava nakupila na Ni-zozemskem večjo količino tobaka, ki je bil neuporabljiv, ker ga nihče ni znal pravilno mešati in ravnati z njim. Med »strokovnjaki« uprave se nahajo bivši natakariji, lekarnarji in pisarji, ki nima-jo najmanjšega pojma o stvari.

Tudi v ostalih oddelkih uprave vlada isti nered. Klišej za kolke se naročajo na Dunaju in vsak član prevzemne ko-misije stane državo 50.000 dinarjev. Zadnje klišee je prevzel neki lekarnar, ki je čakal nanje na Dunaju dva in pol mešeca ter ves čas vlekel dnevnice. Ko pa so bili gotovi, jih je poslal upravi z vprašanjem, da-li bodo dobri. Odgovor je počakal seveda na Dunaju in ves čas so mu tekale dnevnice.

Tako poslanec dr. Smoljan, ki je do-ma iz Mostarja in dobro pozna razmere v gospodarstvu s tobakom. Vladna ve-čina je bila za vsa ta strahovita raz-kritja slepa in gluha. Zato ni čudno, da so naše državne finance v tako obup-nem položaju.

Akcija proti anarhiji glede oblastnih davščin

Neenakost in raznoterost oblastnih davščin zelo škodujeta go-spodarstvu. — Akcija alkoholnih producentov iz Slovenije. — Finančni minister obljublja remeduro

Beograd, 22. marca i. Kakor znano, so pra-račun mnogih oblasti uvedli že za tekoče leto raznovrstne oblastne doklade na neposredne davke in državno trošarino. Posledice neenakih oblastnih davščin in doklad se prve dni in tedne še niso občutile. V zadnem času pa so davčne oblasti in gospodarski krogi opazili, da prett gospodarstvu od te strani velika nevarnost. Iz poedinih oblasti prihajajo poročila o tihopastvih v velikem obsegu, tako da trpi na eni strani državna blagajna in finance poedinih oblasti, na drugi strani pa gospodarstvo dotičnih oblasti. Fi-nančno ministrstvo je že prejelo več pritožb proti neenakim oblastnim davščinam in tudi go-spodarski krogi so opozorili centralne oblasti na posledice, ako bo še nadalje trajala v oblastnih finančah uvedena anarhija.

Med drugim je zadnje dni interveniralo v fi-nančnem ministrstvu tudi odposlanstvo pro-ducetov in veletrgovine z alkoholnimi pijačam iz Slovenije, ki jo vodi g. Nikola Novaković. Odposlanstvo je obiskalo poedine klube ter in-terveniralo v finančnem ministrstvu. Finančni minister dr. Marković je izjavil, da posveča posebno temo vprašanju največjo pažnjo, da pa ga ne more rešiti preko noči. V finančni zakon je bil sprejet zaenkrat amandma, s katerim se pooblašča finančni minister, da v sporazumu s ministrskim svetom in finančnim odborom Na-rodne skupščine lahko že po 1. aprilu tekočega leta prične izdajati uredbе, s katerimi naj se uredi vprašanje znižanja javnih dajatev ter iz-eenajenja oblastnih davščin.

Fašistični Moric ne vidi krivic...

Rim, 22. marca o. »Giornale d'Italia« posve-ča svoj današnji uvodni govor, ki ga je imel vodja zemljoradnikov Joca Janovović v Jugoslo-venski Narodni skupščini povodno nedavne zu-nanjo-politične razprave. List odgovarja na Jo-vanovičeve izjave glede odnosov med Jugo-slavijo in Italijo ter pravi, da Italija ni naspot-nica Jugoslavije, pač pa da kraljevina SHS ogra-žna mnoge italijanske interese. Jugoslavija ni ničesar storila za odstranitev spora med obema državama, o čemer pričajo neratificirane netun-cke konvencije.

Z ozirom na obljube, ki jih je izrekel italijan-ski kralj v kronskem govoru l. 1920 glede po-stopanja napram narodnim manjšinam v Italiji, zatrjuje »Giornale d'Italia«, da uživajo Jugo-sloveni v Italiji iste pravice kakor ostali držav-ljani (i), privilegijev pa jim Italija ne more pri-znati. Kar se druge transke pogodbe tiče, je povsem miroljubna in Jugoslaviji ni treba, da bi se zaradi ne vzemirjala, če nima namena po-šiljati komitaskih tolp na albansko ozemlje. »Tr-ditve arbskega poslanca o skorajšnjem gospo-darskem in političnem pomolu Italije«, zaključuje »Giornale d'Italia«, »pa so naravnost fanta-sitične in dokazujejo, da pomenijo napadi proti Italiji obenem napade proti fašizmu. Italija se mora napram Jugoslaviji braniti ne samo kot državi, marveč tudi kot političnemu režimu.«

Agrarne revolte v pruski Šleziji

Berlin, 22. marca. (be.) Skoraj dnevno se ponavljajo izgredi poljedelcev, ki se pod vplivom agitacije kmečke zveze upirajo prisilnim drazbam in raznim drugim ukre-pom finančnih uradov. V nekem okraju v Sp. Šleziji so pri dražbi živine in polje-delskih izdelkov nastopili v veliki množi-ci, da bi preprečili prodajo. Prišlo je do velikega spopada, tako da je moralo po-sredovati orožništvo. Iz Vratislave so od-poslali močan oddelk policije s strojnica-mi. Policisti so z gumijevkami razgnali kmete ter je bilo več oseb lahko ranjenih. Ko so nekake kmečke voditelja aretirali, hi, so kmetje napadli policijo, tako da je dal poveljujoči častnik postaviti strojnice. Le malo je manjkalo, da se ni prelivala kri. Silne vesti prihajajo tudi iz drugih šlezjskih okrajev.

Berlin, 22. marca. (be.) Glavni odbor dr-žavnega zbora je sprejel poljedelski zaštit-ni program. Ob tej priliki je izjavil vladni zastopnik, da so prejele davčne oblasti na-log, naj opuste ruževje neplačanih davkov. Zasilni program določa med drugim, da stavi finančni minister na razpolago denar-nim zavodom 200 milijonov mark kredita za kratkoročna posojila, ki naj se dovolijo prezadolženim poljedelcem.

Poljska ustanavlja veleposlanstva

Varšava, 22. marca, h. Turška vlada je pristala, da postane poljsko poslanstvo v Angori veleposlanstvo. Ohenem se bo tur-sko poslanstvo v Varšavi pretvorilo v ve-leposlanstvo. To je v zvezi s tem, da bo Poljska v kratkem poslala v Berlin novega poslanca, in sicer kneza Radziwilla, ki je velik prijatelj maršala Pilsudskega. Da pa ta ne bo prvi veleposlanik, so pričeli s Tur-čijo.

Velik požar na Krasu

Gorica, 22. marca, o. V noči od 20. na 21. t. m. je v Razdrtju pod Nanosom izbruhnil požar, ki je ogrozil skoro vso vas. Goreti je začelo v hlevu cerkvenika Premrua. Ogenj se je nevarno širil. Upeljili je v kratkem času dve hiši in štiri hleve. Pri gašenju so pomagali vsi vaščani, gasilci iz bližnjih vasi ter iz Postojne in vojaštvo.

V Italiji je zima, na Poljskem pa pomlad

Rim, 22. marca, g. Iz zgorajne Italije pri-hajajo vesti o izrednem mrazu in velikem snegu. V Milanu leži sneg 10 cm visoko, v dolinah Južne Tirolske pa 30 cm. Tempera-tura je padla na 18 stopinj pod ničlo. Iz Ve-rone poročajo o pravnati zimski dobi. V Gegovi so morali zaradi zametov ustaviti paroplovbo. Vlaki imajo velike zamude.

Varšava, 22. marca, g. Popolnoma nepri-čakovano je nastal preobrat v vremenu. Do-čim je bil že več dni velik mraz, je bile danes najlepše spomladensko vreme. Tem-peratura znaša 10 do 12 stopinj nad ničlo.

Financiranje Nobileve ekspedicije zagotovljeno

Rim, 22. marca, s. Zrakoplov »Italia« bo sredi aprila pod vodstvom generala Nobila startal v Milanu k ekspediciji na severni tečaj. Milanski župan Belloni je zagotovil, da so stroški ekspedicije popolnoma kriti. Industrijalci krogi Milana so nabrali po-trebnih pet milijonov lir.

Vodeni rezultati preiskave nemškega poraza

Berlin, 22. marca, s. Parlamentarni pro-iskovalni odbor za proučitev vzrokov polo-ma in nemškega poraza leta 1918. je kon-čal svoje delo. Potek preiskave je formu-liral v resoluciji, ki prihaja glede zunanje-ga in notranjega poloma do naslednjega končnega rezultata: Odbor je prišel do pre-pričanja, da niti ena od formul, ki so se ustvarile v političnih debatah v povojnih letih in ki označujejo samo en vzrok za nemški polom, ne drži. Vzrok za polom so more naiti le v medsebojnem učinkovanju raznih vzrokov.

Zločin v dolini »Svete Klare«

Naši kraji in ljudje

Veličasten pogreb vzornega duhovnika

Središče, 20. marca
V soboto je po kratki, težki bolezni umrl preč. g. Karol Guček, središki kaplan. Se prejšnjo nedeljo jebral vs. mašo, potem pa se je vlegel in že v soboto zjutraj je oznanil mrtvaški zvoni, da ga je ugrabila neizprosna smrt iz naše srede. V najlepši moški dobi nas je moral zapustiti, star komaj 38 let.

Vest o njegovi nagli smrti je bilo odločilo ne samo v naši župniji, temveč povsod, kjer so ga poznali. Bil je blaga duša, povsod visoko spoštovan in priljubljen. Zaradi svoje koncilijantnosti je užival izredno popularnost. Bilo je ganljivo videti, kako le trumoma romalo ljudstvo od blizu in daleč kropit blagega pokopnika in hlevno oko se je orosilo ob slovesu od našega dobrega, vzornega dušnega pastirja. Za njim žaluje šolska mladina, ki je izgubila svojega ljubljene kateheta, za njim žaluje vsa župnija in pomiluje njegovo kruto usodo: ravno sedaj, ko bi imeli nastopiti mesto župnika pri Sv. Mariji v Puščavi, je bila pretrgana nit njegovega mladega življenja.

Na praznik sv. Jožefa smo ga pokopali ob številni udeležbi pred duhovščino in ob naravnost ogromnem spremstvu ljudstva. Tužbo so poznavali središki zvonovi in turbo so odmevale žalostinke sokoške godbe v hladni, vetrovi predpomladanski dan. Za svinčeno težko sive oblake se je skrilo sonce, ko smo pokopnika spremljali na zadnji poti. Ljudstvo je ihtelo in iz oči mu je odsevala bridka bolečina v zavesti, koga je izgubilo: bil je pravi oznanjevalec božje besede, selalec ljubezni in miru med nami. Za njegovo blagoslovljeno delo med nami bodi mu ohranjena v naših srcih trajna hvaležnost in časten spomin. N. v. m. p.

Smrt v pomladnem snegu

22-letni gluho-mi mizar Karel Smerkolj je zmrznil na trojanskem klanecu. — Umetno dihanje ga je le za 2 uri obudilo k življenju.

Medija, Izlake, 22. marca
Sveti Matija, ki led razbija, in sveti Jožef, ki mu za god žvrcole že številne pičke, sta za nami. Nastopila je že koledarska pomlad, a kakor za kruto ironijo vsega pričakovanja lepe pomladi se je zgodil na meji zagorskega okoliša, na trojanskem klanecu, v letošnji zimski kroniki pač redek, če ne v naši ožji domovini celo edinstven primer, da je popotni človek — zmrznil v snegu.

Ko so šli na praznik ljudje iz trojanske okolice k rani maši v St. Gothard, so opazili, da sedi nepremično ob cesti v snegu neznan moški. Domnevali so takoj, da se je morala z njim zgoditi nesreča. Ker se ni odzval klicem, so ga vzdignili in prepoznali. Bil je 22letni gluho-mi Karel Smerkolj, ki ima v majhnem naselju Učaku pri Trojanah svojo mizarstvo delavnico. Videti je bil popolnoma odrevenel, a po natančnejši preiskavi so le ugotovili, da v nesrečniku še tli iskra življenja.

Bednika so skušali oživetiti z umetnim dihanjem in res se je skrbni pozornosti domaćinov, med katerimi je bil Karel jako priljubljen, posrečilo, da so ga v sosednji hišici, kamor so ga prenesli, z umetnim dihanjem obudili k ponovnemu življenju.

A uspeh njegovih rešiteljev ni bil dolgotrajen. Karel je v usodni noči pač preveč prestal. Po dveh urah, odkar so ga spr-

čili k zavesti, se je Karel zopet onesvestil in izdihnil.

Smerkoljevo truplo so nato naložili na voz, ter ga odpeljali na dom njegovih staršev, ki še o nesreči ničesar niso vedeli, pač pa z nemirom pričakovali vrnitve sina. ki je neobičajno izostal vso noč z doma. Mrliča so ob pretresljivem ihtenju domačih položili na mrtvaški oder, včeraj pa se je vršil pogreb na pokopališču v St. Gothardu. Pokopa nesrečne žrtve se je udeležilo izredno mnogo domačinov in okoličanov.

Pokojni Karel je bil v vsej okolici kljub svoji mladosti splošno znana, zanimiva osebnost. Navzlic temu, da je bil od rojstva gluho-mi, je bil več pisanih in čitanih in si je s čitanjem časopisja in lep-slovnih knjig krajšal samotno kot mizar. Je bil »Jurčkov tišler« zelo cenjen delavec in je gledal vsakdo izmed okoličanov, da je izšlo pohištvo in drugo mizarstvo orodje iz »Jurčkove« delavnice. Kljub svoji gluho-mosti je stopil Smerkolj pogostokrat iz oddaljenih Trojan v Ljubljano in celo v Zagreb, kjer si je povsod nabavljati nove

strokovne pripomočke za svojo obrt, ki lo je imel povsem moderno urejeno.

Tudi usodno pot je napravil Karel v Zagorju zaradi delavniških potrebščin. V Zagorju si je nakupil večjo množico barv, ki jih je rabil za barvanje svojih izdelkov. Spretno roko rajnega Karla nam dovolj izpričuje dejstvo, da je imel dovolj naročil za vse leto naprej.

O nesreči, ki je zadela Smerkolja, se domneva z vsi verjetnostjo naslednje: Smerkolj se je vračal proti noči iz Zagorja. V ostri burji, ki je brila okrog trojanskih grebenov in na zasneženem poti se je fant utrudil, posebno še, ker so ga precej težile nakupljene mizarke potrebščine. Lahko tudi, da mu je postalo med potjo slabo, zato se je nekoliko odpočil na ovinku pri tako imenovanem Djevsovem znamenju. Ta čas se ga je polastila omotica ter se je onesvestil in odrevenel v mrazu na samotni. Popolnoma neosnovane so govorice, da je postal Karel žrtve alkohola, saj je bil znan po vsej okolici kot miren in trezen mladenič ter priden in pošten delavec.

Fenomenalne sposobnosti kmečkega ponarejalca bankovcev

Ivan Selan je stotake ponarejal sam. — Presenetljive najdbe orožnikov. — Študiral je najrazličnejše knjige ter se igral z matematiko in risanjem

Ljubljana, 22. marca
Preiskava v senzacionalni aferi razpečavanja in ponarejanja 100 Din bankovcev je po zaslugi izredno spretnega zaslišavanja in preiskave št.-viških orožnikov izredno hitro napredovala in se že bliža svojemu koncu s presenetljivim rezultatom. Ivan Selan je danes dopoldne priznal, da je bankovce ponarejal — sam.

Rezultat telesne preiskave.

Kakor smo poročali, aretirani Selan izprva, zasliševan po komandirju Potočniku in kaplarju Ivanu Golobu, ki ga je aretiral v Cirmanovi trgovini, ni kazal posebne odkritosrčnosti. Tudi ni napravil početkom vtisa intelektualno tako razvitega individua, kakor se je izkazal pozneje. Pri telesni preiskavi so orožniki poleg falzifikatov našli pri njem 72 kovancev, 4 prave stotake in za 109 Din kovanega drobiža. V zavrtih, ki jih je imel na kolesu, so se nahajali posamezni koščki čokolade, kravata, zaponke, sladkorčki, kos mila, prtička itd., skratka same malenkosti, ki jih je kupoval, da zamenja ponarejene bankovce.

Na poti v Ljubljano je spraševal orožnike, če bo lahko kmalu odšel domov, ker ga čaka žena. Vso pot je kazal silovito razburjenje ter je nadlegoval spremljevalca z raznimi naivnimi vprašanji. Tudi v zaporu se Selan ni umiril in se je takoj pričel nerazumno sprehatati po celici.

Na Selanovem domu.

Narednik Potočnik in kaplar Golob sta se takoj po predaji aretiranca odpeljala na kolesih v Suhadol, kjer sta, ne hotela motiti Selanovi ženi in črni mir, blokirala hišo in čakala do jutra v snegu in blatu. Pred zoro sta obvestila o aretaciji tudi menško orožniško stano in je prispel v Suhadol tudi tamošnji komandir Vodopivec, nakar so zbudili in obvestili o dogodku še suhadolškega župana g. Josipa Urbanca. Okrog 6 zjutraj so po dolgem trkanju priklkali 22letno Selanovo ženo Katarino, ki je pri vratih odzvenela od strahu. Na-

rednik g. Potočnik lo je pričel takoj spraševati, ali ve, odkod ima njen mož ponarejen denar. Katarina se je skušala kazati izprva popolnoma nevedno in se je vsake-mu vprašanju samo čudila. Vendar pa je kmalu vzbudila vtis, da dobro ve za mo-ževe skrivnosti. Zato so jo prišli trše. Slednjič je povedala, da je videla pred dnevi v hiši neznanega človeka, govorečega slovenski, ki je prodal možu bankovce. Koliko, ni videla. Orožniki z županom so nato izvršili preiskavo.

Presenetljive najdbe.

Iščoč po hišnih prostorih so kmalu našli stekleničice različnih kemičnih barv. Čez čas so našli na skatlo s sumljivo vsebino: različni čopiči, risalni papir in precizno risalno orodje. V drugi sobi v podstrešju pa so kmalu našli naravnost sijalno in precizno izgotovljene risbe raznih stavb-nih načrtov, zemljevidov, figur izrezanih iz lesa itd. Tedaj so skoraj že vedeli dovolj. Naposled so našli tudi na več pol in odrezkov papirja, iz kakršnega so bili izdelani falzificirani bankovci. Vse najdene predmete so orožniki zaplenili in odšli ob 12. proti Ljubljani.

Priznanje.

Komandir št.-viške stanice g. Potočnik in kaplar g. Golob sta se tekom dopoldneva podala k aretirancu v zapor ter skušala iz-vedeti od njega nekatere podrobnosti. Ven-dar je ostal Selan še trden in je venomer trdil, da je nedolžen in da mu je prodal bankovce neki Hrvat.

— Pa ga je vaša žena videla?

— Ah ne, samo jaz sem ga videl.

— Čudno, ona pa pravi, da je govoril dotičnik tudi z njo, in sicer slovenski.

Kmalu pa se je jel Selan v uvajevanju, da ve žandarmerija več, kakor je mislil,

čedaje bolj zapletati, dokler se ni nena-doma odločil in izpovedal narednika Po-točniku:

»... Saj priznam vse! Za stvar je ve-dela tudi žena. Jaz sam sem ponarejal de-nar!«

Priznanje je učinkovalo kakor bomba. Se-lan sam, človek, ki je dovršil le 3 razrede osnovne šole, on, da bi ponarejal? Kakor zveni stvar čudno in skoro neverjetno, je vendar resnična. Selan je nenadoma odv-rigel masko najvneža in preprostega kmečke-ga človeka ter jel skoro z nekakim zano-som pripovedovati:

— Vedno sem čutil talent za risanje in matematiko. Vedno sem rad kaj gruntal... Morda ste opazili doma cele kupe knjig?

Zasliševalci mu je svedela moral pritr-diti, kajti na Selanovem domu je res vi-del celo skrinjo knjig le naučne vsebine, največ tehniških študij in razprav.

— Že od nekaj sem rad študiral in sem presede pri knjigah cele dneve in noči. V matematiki se »gram z bilijoni, kar se tiče risanja pa se grem meriti z vsakim arhi-tekto, geometrom ali komur hočete!...

Vse odgovarja dejstvu. Da je mož na-ravnost fenomen na tem polju, so po-ka-zale neštete skice, ki so jih našli orožniki na njegovem domu, ter dobri računi, ki jih je hramil v neki skatli; vse to je rezultat mnogih prebranih ur, ko je družil svojo fantazijo z izredno razvito miselnostjo in delom.

Zapravljen talent.

Misel, da bi se lotil izdelovanja denarja, je Selana mučila že dalje časa.

— Posestvo imam zadolženo in bi rad spravil svoje razmere v red. Hotel sem prav za prav ponarediti denarja le za okrog 6000 Din, da tako poravnam dolg v Kam-niški hranilnici. Ostalo bi poplačal z izku-pkom za les. Dne 28. januarja t. l. sem kupil pri tržnici The Rex v Ljubljani opa-lograf. Nato sem si nabavil tudi različne barve: rjave, rdeče, črne in zelene, ter sem pričel z mešanjem. V isti trgovini sem na-bavil tudi papir. Oglasil sem se tam več-krat ter vedno kupoval različne stvari, vprašujoč to in ono. Seveda pa v trgovini niso slutili, kaj nameravam...

Vse izpovede odgovarjajo dejstvu. Tudi prodajalka v omenjeni trgovini se Selana spominja. Ko je prišel v trgovino in je vi-del na mizi neko reklamo, jo je igral v hipu preisral. V moža z raskavimi, zdelami-rskami je svedel prodajalka kar sar-mela.

Kratka praksa.

S ponarejanjem bankovcev je začel pred 8 dnevi. Izprva je vse falzifikate sežgal, ker ni mogel dobiti pravih barv. Pozneje pa je slo. Kakor priznava, je ponaredil vsega skupaj nekaj nad 40 bankovcev. 5 sta jih spravila v promet z ženo v Kamni-ku na praznik. Pozneje jih je Selan sam oddajal v Ihanu, Beričevem, D. M. v Polju, Mostah, Ljubljani, Šiški in St. Vidu. V za-plenjenem kolesu je kaplar Golob danes dopoldne našel v zvitlenem krmilu kolesa še 5 falzifikatov.

Cej čudaškega človeka. Menil se ni z ni-komur dosti, rad pa je vsakemu narisal to ali ono. Za posestvo se ni dosti brgal in ga je močno zanemarjal. Afera Selan se bo svedela razpravljala pred ljubljansko poroto in bo to morda že pri prihodnjem zasedanju pač ena majhnimveljih ob-ravn-

Pariška razstava slovske ljudske umetnosti
Naš poslanik v Parizu dr. Spaljković s soprogo v razstavišču našega oddelka.

Samo še danes ob 4.5, 4.7, 4.8, 4.10.

Dijak prosjak

po znani ruski opereti — Harry Liedtke,
Marija Pandler, Agnes Esterhazy.

Telefon 2730 Kino »DVOR«

Igralec med hajduki

Robert Matijević, član gledališča v Kruševcu, pravcati orjak, ki se je s svojimi na-stopi doslej že parkrat izven gledališča bolj proslavil kakor na odru, je te dni po-begnul v planino med hajduke.

Nedavno dopoldne je, kakor sleherni dan, sedel v kavarni blizu gledališča ter kvartal s kavarnarjem in nekaterim drugim stal-nimi gosti. Tokrat ni imel sreče in je za-pored izgubljal. Ko je privlekel iz žepa zad-nji fiček, se je začel precej razburjati in prepirati s kavarnarjem. Strahovito ga je razsrdilo, ko mu je kavarnar zabrusil v ob-raz, da ni nikak umetnik in da bi vsak hlapec lahko glumil ono, kar on producira s svojim talentom. Silno užaljen je Robert skočil pokonci kakor ris. Ničesar na svetu ni za igralca bolj žaljivo, kakor če mu od-rekaš talent.

Kavarnar, ki je uvidel Robertovo jezo, je pobegnil iz kavarne, a besni igralec se je pognal za njim. Lovila sta se naokrog po ulicah, dokler končno ni igralec dotekel kavarnarja in ga s par udarci neusmiljeno potolkel na tla. Ko je takto opravlil mašče-vanje, meneč, da je žaljivca ubil, je skočil na bližnji kmečki voz, pognal konje in v diru pobegnil pred zasledovalci. Stražniki so klicali za njim, naj se vrne, a Matijević je odvrnil: »Grem v planino, med hajduke!«

Orožniki so preiskali tekmo dneva vso okolico, toda za igralcem ni sledu. Robert Matijević se je na sličem način proslavil lani tudi v Beogradu. Zaradi neklih svojih računov je sredi Terazij prestregel šefa umetniškega oddelka v ministrstvu prosvete Milana Dimovića in ga oklofutal. Ze takrat je hotel pobegniti med hajduke, a so ga njegovi prijatelji le zadržali.

Prepovedano stradanje

Znani gladovalni apostol Aleksej Suvo-rin, ki je tekom zadnjih mesecev pridobil za svojo famozno metodo zdravljenja ne-verjetno mnogo pacientov in pristašev v Beogradu in na deželi, bo končno moral prenehati s fanatično propagando prosto-voljnega stradanja. V zavesti svojih veli-kih uspehov je Suvorin nedavno dostavil ministru za narodno zdravje obsežno pred-stavko, v kateri je zahteval nekako moral-no podporo od ministrstva, zahtevajoč: »Moj uspeh je popolnoma siguran. Niti minist-rstvo za narodno zdravje mi ne bi moglo zabraniti moje prakse, ker so se ljudje pre-več navezali name in na mojo metodo!... Obenem je zahteval, naj mu minister za narodno zdravje dovolji, da v državnih bol-nicah pod kontrolo zdravnikov izvede pr-poskusov s svojo metodo, da bo pred znan-stvenim forumom mogel dokazati, kako blagodejno in rešilno je njegovo delovanje.

Namesto odgovora na predstavko je mi-nister za narodno zdravje poveril posebni komisiji strokovnjakov nalogo, da preišče Suvorinovo početje. Komisija je te dni za-ključila preiskavo ter predložila ministru svoje mnenje, v katerem navede: Aleksej Suvorin ima fiksno idejo, da mora postati reformator človeštva. To svojo idejo pro-važa s propagando 40dnevnega gladovanja. Smatra kratkoma, da prostovoljno stra-danje popolnoma prečisti organizem in ozdravi sleherni bolezen. Predstavlja se kot apostol svoje ideje, ki jo fanatično pro-pagira ter se poslužuje tudi raznih »skriv-nosti«.

Na osnovi tega mnenja komisije je mi-nister za narodno zdravje zabilagel Aleksiju Suvorinu propagando delovanja in mu kot navadnemu padarju zagrozil z globo 3.000 Din, odnosno s 6mesečnim zaporom.

Jutritl Jutritl Jutritl
Premijera!

„Bigamija“

Triumf nemške filmske umetnosti.

MARIJA JACOBINI
ANITA DORRIS,
HEINRICH GEORGE,
ERNST VEREBES.

Jutritl Jutritl Jutritl
Kino »DVOR«.

Kulturni pregled

Ljubljanska drama

Začetek ob 8. zvečer.
Petek, 23. »Nedeljski oddih« B.
Sobota, 24. ob 3. popoldne: »Snežnica in škrtelj«. Mladinska predstava. Znižane cene. — Ob 8. zvečer: »Cyrano de Berge-rac«. Znižane cene. Izven.

Ljubljanska opera

Začetek ob 8. zvečer.
Petek, 23. »Lady X«. Opereta. Premijera Premijerski abonma.
Sobota, 24. ob 3. popoldne: »Julij Cezar«. Igrajo dijaki I. državne gimnazije. Izven.
— Ob 8. zvečer: »Matja«. Na korist ma-terinskega dneva. Izven.

Mariborsko gledališče

Petek, 23. Zaprtlo.
Sobota, 24. »Orlov«. C. Kuponl.

Celjsko mestno gledališče

Sobota, 24. ob 8. zvečer: Kristova drama ali Pasijon. Abonma.
Nedelja, 25. ob 4. popoldne: Kristova drama ali Pasijon. Ljudska predstava ob znižani cenah.

Šentjakobski gledališki oder

Sobota, 24. »Ingeborg«. Abonma.
Nedelja, 25. »Ingeborg«. Izven.

George Edwards: »Lady X«.

Danes zvečer se vrzori v ljubljanski operi pr-vikrat na slovenskem odru tridejanska ope-reta, ki nosi naslov ameriške jazz-opereta. Glasbeni del je napisal znameniti moderni skladatelj, ki se skriva pod psevdonimom Libreto pa je dr. Ludwik Herzerjev za naš oder lo je vrzori režiser g. Povhe. diri-gira pa kapelnik g. Balatka. Posamezne vloge so sledeče zasedene: lorda Shelleya igra g. Drenovec, njo lepo neznanko g. Poličeva, Johnny je g. Peček, lordova se-stričina lady Lilliam pa g. Ribičeva. lorda Kenta igra g. Jelnikar, kralja ameriških že-leznice Jozuo Jeremija Jenkinsa pa g. Pov-he. V ostalih vlogah so zaposleni gđe Je-romova Striščeva in Kurbosova dalje g. Erklavec, Marolt, Pahor, Rus Josip in Si-monič. Prvo delanje operete se vrši pred palačo lorda Shelleya, drugo v isti palači, tretje pa v palači Jenkinsa. Vse v okolici Londona Opereta je glasbeno izvrstno de-lo in privrkat nastopajo v orkestru običajni jazzband instrumenti. Premiera se vrši na premijerski abonma.

»Ingeborg« — duhovito Goetzovo kome-dijo

— uprizori v soboto 24. in v nedeljo 25. marca Šentjakobski gledališki oder. V naslovni ulozi nastopi gđe. Ervina Wrischer-jeva, ostale vloge pa so v rokah gđe. Ko-stančičeve ter g. Karusa, Košaka in Petrov-

čiča. — Predprodaja vstopnic v trgovini Pe-ter Šterk nasl. Miloš Karničnik, Stari trg 18. — Sobotna predstava je abonma; ne-deljska pa izven predstava. — Komedija je dosegla na vseh odrih, kjer so jo upri-zorili, velike uspehe zbog svoje duhovitosti in zabavnosti. — Poselite predstavi! »Shake-spearejeva tragedija »Julij Cezar« v Zupančičevem prevodu pride v soboto, 24. t. m. ob 3. popoldne in v torek, 27. t. m. ob 8. zvečer na oder ljubljanske operne-ga gledališča v interpretaciji dijakov tu-kajšnje humanistične gimnazije in v režiji gosp. I. Lipaha.

Premijera »Urha, grofa celjskega« v Ma-riboru. Ta najlepša Parmova opera se bo uprizorila v nedeljo, dne 25. marca zvečer. Zasedba glavnih partij bo izvrstna. Ker je namenjena polovica premijerskega dohodka fondu za postavitev Parmovega spomenika, je želeli, da bi mariborsko občinstvo, med katerim je deloval velezaslužni skladatelj »voja zadnja leta, napolnilo gledališče.

Dramske novitete v Zagrebu. Zagrebška drama namerava uprizoriti te dni Strind-bergovo dramo »Velika noč«. Prve dni apri-la bo premijera nove drame Miroslava Kr-leže »V agoniji«.

»Svežki« za mariborske okolišane. Da bi mogli tudi mariborski okolišani pogledati letošnji uprav senzacionalni komad »Dobri vojak Svežki« v Narodnem gledališču, se je določila prihodnja predstava te zabavne ko-medije na nedeljo, dne 25. marca popoldne ob 3. Reflektantom na progi Konjice - Ma-ribor priporočamo v lastnem interesu, da

priglasje svojo udeležbo najkmalje do petka, 23. t. m. pri gosp. Zmagu Kristanu v Slov. Bistrici. — Uprava Narodnega gledališča v Mariboru.

Koncert Jadvige Poženelove v Mariboru. V ponedeljek 2. aprila bo koncertirala v Ljud-ski univerzi ljubljanske koncertna pianistinja Jadviga Poženelova, ki je s svojimi dose-danjimi nastopi vzbudila največje zanimanje in priznanje. V bogatem spredu so zastopani sa-mi francoski klavirski skladatelji.

Halbejeva »Mladost« v ljubljanski drami

Zdi se, da imajo za kulisami naše drame več pregledav v letošnjim repertoarjem nego slutimo navadni smrtniki. Medtem ko smo lbenov ju-bilej odpravili že pred nekaj tedni z »Divjo raco«, smo dobili prav za jubilejne dni Halbejevo »Mla-dost«. Ni slab komad, a že hudo znan, tako da ga provincialni teatri prepuščajo diletantom. Sročna premijera se je vršila zopet ob pre-čeljštem nezanimanju občinstva, ki se je dalo »zastopati« v večini nezasedenih mestih. Ta ve-čina je postala z malimi izjemami — že lega-letni protest zoper letošnjo vendar le malo premirno in dokaj nezanimajo sezono. Toda publika ni-ma prav: nenavzoči se ne upoštevajo. A tudi »vlada« nima prav: negativni protesti utegnejo biti kdaj še nepriljetni! Skratka: pravega gled-liškega življenja le malo, premalo... Halbejeva »Mladost«! Režiral jo je g. Miha Škrbinšek. Vsa čast mu, toda gledalcu se je zdelo, da je čas, ki ga je dal tej uprizoritvi, vendar nekoliko prepočasen in ton preveč eno-

barven in suh. Zato je drama zdaj pa zdaj učin-kovala dolgočasno. To pa seveda ne izpremenj-dejstva, da je njegova režija vseskrat dobro preudarjena in iluminirana z njegovim kultiviranim intelektom.

Režiser sam je igral kaplana Žigorskega. Ta fanatik enostranske ideologije bi nam lahko bil — neprimerno, marveč vsaj umiliv. G. Škrbinšek je potencialni njegov žolčljivi katolicizem s ostro, preizrazito igro. Morda ima za tako in-terpretacijo svoje razloge; dejal pa bi, da je njegov Žigorski bil večini gledalcev zbog pre-več igrske ostrine ne samo neumljiv, ampak uprav nesimpatičen. Kaplanovega antipoda po temperamentu in srcu župnika Hoppeja je podal g. Cesar. Še dokaj verjetno; obračun z Ivanom v 3. dejanju pa se nam je videl premedel, ne-naravno miren in teaterski. Najboljša je bila mlada dvojka gđe. Vida Juvanova kot Ana in g. Jan kot Ivan, ki je prinesla na oder lusujo prave mladosti. Beba Amanda je zadovoljivo podal g. Jerman. Sodelovala je še gđe. Rakar-jeva. Uprizoritev v splošnem ni gledališki do-godek, vendar pa bo občinstvo, ki te drame ne pozna, zanimala zbog zanimivega konflikta v farovski ožari, ki zmerom vzbuja rado-vednost povprečnega Slovence. B.

Za Parmov spomenik v mariborskem gledališču je namenjena polovica inkasa pre-mijere najlepše Parmove opere »Urha grof celjski«, ki bo v nedeljo dne 25. marca. Pred predstavo bo kratko predavanje o per-negje ravnatelja gosp. Mitrovića o Parmu. Opozarjamo še danes na ta glasbeno - gle-dališki dogodek prve vrste.

Srečke za IV. razred

SO DOSPELE

Obnova srečk je po direktiji državne razredne loterije določena do 31. t. m., kar je pa za večino naših igralcev prav neugodno, zato bomo srečke zamenjavali neobvezno do 3. aprila. Opozorjamo na to, lastnike naših srečk, da jih vrnijo v 5. aprila pa bomo even. neobnovljene srečke prodali.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z. Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Domače vesti

Spomenik kralju Petru v Zagrebu. V Zagrebu se je osnoval poseben odbor, kateremu je poverjena naloga, da postavi dostojen spomenik pokojnemu kralju Petru Osvoboditelju. Odbor je izdal proglas vsem rodoljubom v Zagrebu in Hrvatski, v katerem poziva vse narodne kroge na zbiranje prispevkov za postavitev spomenika. Proglas so podpisali kot predsednik nadbiskup dr. Ante Bauer, kot podpredsedniki pa g. Vladimir Arko, župan Heinzl in grof Kulmer.

Izpremembe v državni službi. Po podlagi razsode državne sveta sta razveljavljena: ukaz z dne 24. februarja, s katerim je bil Dragotin Lončar imenovan za ravnatelja narodnega muzeja v Ljubljani, ter ukaz z dne 30. novembra 1924, s katerim je dr. Josip Maj imenovan za arhivarja v narodnem muzeju v Ljubljani. Poštni uradnik Gabriel Marušič pošte Ljubljana I je imenovan za poštnega upravitelja v Škofji Loki, davčni upravitelj v Mokronogu Edward Vencajz pa je trajno upokojen.

Iz šolske službe. Anton Gorup je imenovan za kontraktualnega suplenta na državnih realnih gimnazijah v Celju. Reaktivirana je upokojena učiteljica Jadviga Smolnikarjeva ter imenovana za učiteljico v Pečicah pri Šmarju. Učitelj Ljudevit Jahn je iz Zetla premeščen na okoliško šolo v Ptuj. Okrajni šolski nadzornik Valentin Pulko v Gor. Gradu je upokojen ter je ta nadzorovalni okraj pridelen slovenskemu školenju.

Promocija uršulnic v Gradcu. Jutri v soboto bo na univerzi v Gradcu promovirana za doktorja filozofije uršulinka Anunciata Elfrida Gratzky-Wardenege, Ljubljanka, hčerka bivšega gimnazijskega profesorja v Ljubljani dr. Oskarja Gratzkyja, ki živi sedaj v Gradcu v penziji.

Razdelitev premoženja bivšega dalmatinskega deželne zboru. Kakor poročajo iz Podgorice, se je te dni izvršila razdelitev premoženja bivšega dalmatinskega deželne zboru. Lastnina se je razdelila oblastim v Splitu in Dubrovniku ter zetski oblasti, ki je prejela poldrugi milijon Din v gotovini ter ozemlje Boke Kotorske.

Velik dar našega ameriškega rojaka. Oddelek za ustanove v ministrstvu prosvete je prejel te dni pol milijona dinarjev v obveznicah Voje škode, ki jih je poslal g. Lazar Gjuković, veliki prosvetni dobrotnik rodom iz Risnja v Boki Kotorski, ki že dolgo vrsto let živi v Koloradu v Severni Ameriki. Obveznice se vložijo v fond, ki ga je on ustanovil za šolanje siromašnih otrok v Risnju. Ta fond je sedaj narasel na svoto 2.000.000 dinarjev.

Smrtna kosa. V Smartnem pri Litiji je umrl krojaški mojster g. Ernest Arko. Pokojnik je bil iz znane Arkove rodbine v Sodražici na Dolenjskem. Bil je član vseh naprednih društev in delaven odborik, oz. blaginjak krajevnega organizacije SDS. Pokojniku blag spomin, prizadetim naše iskreno sožalje!

Železniška direkcija v Novem Sadu. Kakor smo svedočeno poročali, namerava železniška uprava direkcijsko državnih železnic iz Subotice prenesti v Novi Sad. Te dni se je med železniško direkcijsko v Subotici in mestno občino Novi Sad dosegel sporazum glede zgradbe primerne poslopja za železniško direkcijsko. Mestna občina Novi Sad je dala železniški direkcijski na razpolago stavbišče, vredno dva milijona dinarjev, ter se je obenem obvezala, da bo zgradila 70 stanovanjskih hiš. Z gradbo se bo pričelo že letošnji pomlad.

Lov na tunje v našem Jadranu. Kakor poročajo iz Splita, se je lov na tunje že pričel Nedavno so ribiči v šibeniških vodah vjeli lepo število tunjev. V zadnjih dneh pa so se tunji pojavili tudi pri Solti in Braču. Pri Solti so vjeli 250 kg tunjev. Na splitskem trgu so tunjevinjo prodajali po 25 Din kilogram. Tudi lov na sardele se je pričel.

Na našem Primorju pada sneg. Po vseh s Sušaka je po večdnem ostrem mrazu predvečerašnjim začel na našem Primorju padati sneg. Četudi je sneg na Primorju redek gost, se je letos pojavil baš ob počitku pomladi. V Delnicah in v Gorskem kotaru sploh je padlo nad 60 cm snega. Vendar pa se promet vrši še v popolnem redu.

Sleparstva v vrednostnih papirjih. V zadnjem času je v raznih delih naše države, zlasti pa v Dalmaciji, bilo izvršenih mnogo sleparstev pri prodaji vrednostnih papirjev. Razni agenti varajo zlasti neuki svet, zaradi česar je oblastvo bilo primorano, da ljudstvo svari, naj ne naseda takim agentom.

Nov luksuzni parobrod. Na zadnji seji ravnateljstva Jadranske plovnice je bil storjen sklep, da se parobrod štev. 68, ki je deloma že zgrajen izgradi in uredi kot potniški luksuzni parobrod in da se delo pospeši tako, da bo nova ladja že letošnje leto lahko uvrščena v promet. Parobrod bo krščen na ime »Prestolonaslednik Peter« in bo popolnoma enak luksuznemu parobrodu »Kragorjica«. Imel bo dva stroja in hitrost 16 milj na uro. Gradbeni stroški so proračunani na 12 milijonov dinarjev.

Roparski umor pravoslavne svečenika. Ko se je v torko popoldne pravoslavni svečenik Aleksander Petrovič iz Kapele vračal v svojo parohijo, so ga na cesti

padli doslej neznani zlikovci ter ga ubili in oropali. Ustrelili so tudi Petrovičevega konja.

Nenavaden pojav v rudniku lignita. Iz Sinja v Dalmaciji poročajo: V rudniku lignita v tako zvanemu Rudušu se v zadnjem času opazuje nenavaden pojav. Iz rovov in iz zemlje prodira dim in zemlja se je na nekaterih krajih v okolici rudnika znatno pogreznila.

Nespretna manipulacija z orožjem. V Brčkom v Bosni se je prošli terek v mehanični delavnici Basruk pripetila huda nesreča. Vajenec Anton Stefan je razkazoval neki revolver, ki je bil v popravilu. Sporočil je revolver, ker ni vedel, da je nabasan. Krogla je zadela Savo Kovačevića v trebuh. Ranjenec je bil operiran vendar je dvomljivo, ali bo ostal pri življenju.

Pri slabem teku, slabem želodcu, leni prebavi, zaprtju, kožnih izpuščajih odstrani uporaba grenčice »Franz-Josef« vse slabe in strupene snovi, ki se nabirajo v telesu. Že stari mojstri zdravilne vede so pripoznali, da je grenčica »Franz-Josef« izborna odvajalna sredstvo. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špeceriziranih trgovinah.

Oblike barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich.

Ne kradi!

Je najnovejši »Ufa« velefilm v glavnih vlogah

Lilian Harvey, Dina Grala, W. Fuettercz, Bruno Kastner itd.

Pride! Elitni kino Matica

Iz Ljubljane

Slovensko planinsko društvo v Ljubljani. V torko 27. t. m. ob 20. urah predaval v dvorani hotela »Union« dr. Gvidon Mayer znani svetovni alpinist, o bojih v visokem gorovju Julijskih Alp. Predavanje bo združeno s skiptičnimi slikami.

Redni občni zbor Jugoslovanskega društva (Jugoslovenskega društva za proučevanje angleškega jezika) v Ljubljani se bo vršil v petek 30. t. m. ob 20. uri v damski sobi kavarne Emona. 611

Soran Singa v Ljubljani. V ponedeljek 26. t. m. bo predaval ob 20 v veliki kazinski dvorani znani indijski predavatelj in propagator etičnih idej Soran Singa o »Življenju v Indiji« (s skiptičnimi slikami). Za Ljudsko univerzo v Ljubljani: Društvo slušateljev filozofske fakultete.

Preporodašice-lce! Jutri ob 5.30 uri bo redni sestanek na katerem bo predaval g. prof. Iv. Bajžeti o Sokolstvu. Udeležba dolžnost. — Odbor.

Predavanje pri Sokolu I V soboto 24. t. m. bo predaval na Taboru br. Dr. Maks Robič o prekmurskih Slovencih nekdanji in sedaj. Predavanje se bo vršilo v levi spodnji dvorani (vhod nasproti vojašnice) ob 20. Prosvetni odbor vabi članstvo, da se v čim večjem številu udeleži zanimivega predavanja.

Upravitelstvo pomožne šole v Ljubljani nam poroča, da je bil v številki 69 od 21. t. m. v članku »Mali Lovro v veliki bankovcem« omenjeni deček pred tremi leti izključen iz pomožne šole kljub nedovršeni šolski obveznosti, ker je ogrožal varnost drugih otrok in pomožno šolo odklanja otroke z moralnimi defekti. Upravitelstvo se je trudilo spraviti omenjenega dečka v kak zavod, a se mu ni posrečilo, ker deček še ni dosegel 14. leta in oblastav odklanja sprejem teh otrok v zavod, primernega zavoda za šoloobvezno dečo te vrste pa žal nimamo.

Vstopnice za jutrišnje dilaško predstavo »Julija Cezarja« se bodo dobile danes od 15. do 17. ure in jutri popoldne od 10. do pol 13. ure pri dnevnih blaginaj in opernem gledališču. Cene so običajne dijaške. Občinstvo opozarjamo, da se bo vršila predstava v opernem gledališču. Agilni dijaški ljubljanske humanistične gimnazije, ki so želi lani sijajen uspeh z uprizoritvijo Sofoklejevga »Kralja Oidipa«, vzbujajo tudi s svojimi letošnjim smelimi, a resnim potkusom letošnjo zanimanje. Pod vodstvom g. P. Lipaha, ki je tudi letos iz prijaznosti prevzel režijo, so se za uprizoritev vestno pripravili in se bodo naibže tudi to pot dobro odrezali. Čisti prebitek predstave bo omogočil ubožnim in bolehnim dijakom udeležbo na počitniških kolonijah Podmladka Rdečega križa.

Potovanje kapetana Scotta na južni tečaj. Na prihodnjem sporedu ZKD v prostorni kina Matice je izredno lep in poučen film pretresljive vsebine. V krasnih naravnih posnetkih nam predčuje potovanje in zadnjo ekspedicijo pod vodstvom kapetana Scotta na južni tečaj. Vsem nam je še v spominu kako tragično je končala ta v telenjih časih opasna ekspedicija. Film nam predčuje le kraje okrog južnega tečaja, življenje v polarnih krajih, ter prostor, kjer je naša rešilna ekspedicija kapetana Scotta s svojimi tovariši mrtvega. Pred predvajanjem filma bo predaval g. Pavel Kunaver Opozorjamo na spored cenjeno občinstvo.

zlasti šolsko mladino in dijaštvo. Predstava se bodo vršile jutri ob 14.30 ter v nedeljo ob 11. uri.

Policijski drobci. Tatovi so postali zadnje dni zopet agilnejši. Očitno pa niso na delu poklicni bratci marveč samo tipi, ki se jim slučajno nudi prilika. Policijski so bili včeraj prijavljene kar 4 tatvine, dalje dva prestopka kaljenja nočnega miru, 1 prestopok prevoznikega reda, 2 prestopka pasjega kontumacia, 1 ogenj in 6 prestopkov cestno polic. reda. Aretacije so bile izvršene 3, in sicer: 2 zaradi prepovedane povratka in 1 zaradi tatvine.

Sladkosneden tat. Jelačinovemu hlapcu ki je pripeljal predvečerašnjim trgovcu Koričetu na Poljansko cesto št. 33. več zabojev rozin, se je pridružil med odkladanjem zabojev v vežo neznan 30 letni mož, brčkone kak postopac, in ga pričel zabavati z raznim pripovedovanjem. Po končanem delu se je hlapec poslovil in odšel. Čim pa je izginil, je pričel delati neznanec, ki si je enega lesenih zabojev naložil na rame in izginil bogzna kam. V zaboji se je nahajalo 12 kg rozin v vrednosti 384 Din.

Jutri! Jutri! Jutri!
Premijeral
Marija Jacobini
„Bigamija“
Triumf nemške filmske umetnosti.
Jutri! Jutri! Jutri!
Kino »DVOR«.

Nočni prepri. V Rebru ob boku grajskega griča je nastal v sredo ponoči nenadoma strašen vrišč. Okrog 24. je pribеžala na ulico mlada ženska, ki jo je preganjal hud satir. Na nekem oglu jo je skoro dohitel in bi jo brčkone vrazil nabunkal, da ni slučajno prišel mimo pogumen fant, ki je to preprečil. Možak, ki si je lastil pravico bunkanje ženske, ki živi z njim samo »na vero«, je postal nasilen ter je skočil proti fantu in mu strl gramofonsko ploščo, ki jo je nosil seboj. Strta plošča bo sedaj odigrala svoj ladjudi spev na sodišču.

Male tatvine. Hišni posestnik Jože Suhadolnik v Rožni dolini, Cesta II. št. 47 je bil v sredo ponoči po nepredvidnosti postavljen svoj 150 Din vrednih kozuh viseti na hišnih vratih. Ker kozuha naslednjega dne ni več našel na mestu, je skoro gotovo, da ga nosi že neznan tat. — Mizarskemu mojstru Vinku Kogovšku v Dravljah je njegov bivši vajenec odpeljal pred par dnevi 800 Din vredno kolo in ga, kakor so dognale poizvedbe, neke prodal. — Marička K., znana vlačugarica, se je seznanila predsončnim v neki gostilni s strščikom z dežele, Tomažem R., ter ga v ugodnem trenutku olajšala za 150 Din gotovine. Marička pa ni dolgo uživala veselja na svobodi, ker jo je že po nekaj urah iztaknil stražnik popolnoma okajeno v Vodmatu.

Zlat prstan in poziv dam! Dotična dama, ki si je na zvit način preteklo soboto prilačila v Prelogovi trgovini v Židovski ulici potom neke deklice zlat prstan, ki ga je tam na pultu pozabila gđ. Lidija Silova, se poziva zanjdnikat, da ta prstan na vsak način do jutri popoldne vrne, in sicer naj ga izroči v Prelogovi trgovini. Ako do tega časa prstana ne bo izročila, naj si pripiše hude posledice sama sebi, kajti opraviiti bo imela potes s sodiščem. Dama je prav dobro poznana in je v njenem interesu, da stvar mirnim potom likvidira.

Iz Maribora

Mariborska oblastna skupščina ima svojo sejo v ponedeljek ob 8. zjutraj v kazinski dvorani. Poleg poročila odbora so na dnevnem redu še naslednje točke: predlog o uredbi glede agrarnih operacij, predlog o nekaterih spremembah službene pragmatike za oblastne nameščence, zgradba stanovniške hiše, uredba o okrožnih zdravnikih, predlog o organizaciji kmetijskih, uredba o bolnicah in hiralnicah in končno uredba o organizaciji mestne uprave.

Častni član občine Sv. Peter pri Mariboru je postal upokojeni nadučitelj g. Josip Dernač v priznanje 30 letnega učiteljskega delovanja v tej občini.

Pohvalno priznanje za vzorno službovanje so prejeli od notranjega ministrstva policijski okrajni nadzorniki Caniko, policijski nadzornik Macarol, Goršič in Smodej in policijski agent Trpin.

Zaprti komunisti. V sredo popoldne so že odstranili mejo zaradi pomanjkanja predpisanih potnih dokumentov prišli 10 naših državljanov, ki so že kmalu po prevratu prišli v politični in policijski seznam kot komunisti. Obmejna policija je deseterico prevzela in oddala sreskemu poglavarstvu, ta pa policiji, ki je vse vtaknila v policijske zapore. Aretiranci so po večini Srbi; med njimi sta nekdanja komunistična poslanca prof. Sima Marković in tipograf Dragomir Marjanović iz Beograda. Eden je celo iz Niša. Iz Ljubljane pa Jakob Žorga.

Nesreča z motorjem. V sredo se je na cesti, ki vodi na Tezno ponesrečil s svojim motorjem ključavničarski mojster

Čuvajte se prehlade!

Najboljše zaščito proti gripi, šarlahu, difteriji, angini, influenci in prehladu vam nudijo preizkušene

ANACOT-PASTILE

DR. WANDERS

Vsaka hiša jih mora imeti! Cena je tako nizka, da si jih lahko nabavi vsak. Čuvajte se slabih preparatov kateri so precej razširjeni in imitirajo Anacot-pastile.

NE KRADI!

se glasi VII. božja zapoved in najnovejši »Ufa«-film z dražestno

LILIAN HARVEY

Pride! Elitni kino Matica

Josip Šel. Zaradi neke napake se je motor prevrnil ter treščil voznika s tako silo ob tla, da je ves dan ležal v bolnici v nezavestni.

Iz Celja

Seja občinskega odbora okoliške občine. V nedeljo 18. t. m. popoldne se je vršila seja občinskega odbora. Po prečitani in odobrenju zapisnika je poročal g. župan o vseh izvršenih sklepih. Posrečilo se je dobiti od vlade zagotovilo posojila v znesku 500.000 Din za zidanje delavskih hišic. V tej zvezi je parcelacija Ježovnikovega travnika, ki bo v kratkem ugodno rešena. V Gaberju se bo ustanovila ljudska kuhinja. — Prošnja lovske družbe Lisce-Košnica za znižanje najemnine je bila odbita. — G. M. Oblaku se dovoli odškodnina za dreve, ki se je moralo podreti in okleniti zaradi napeljevalne daljnovoda na Miklavški hrib. Vodovod za Dolgo polje se bo obravnaval skupno z vodstvom pri Lastnem domu in pride v prvi seji na dnevni red. Elektrifikacija napreduje polagoma in se bo za sedaj napravil vod na Ostrožno, kjer imajo posestniki za elektrifikacijo še največ smisla. Popravile se bodo razne ceste, in pota, kakor na Lisce, v Zavodni, Dobrovi, Lokrovcu, cesta Lova-Ložnica-Babno in dva mostova v Košnici. Najnunejša popravila za ceste do Pečovnika; dobava gramozila za to cesto se je oddala g. Dornu. Spor med okoliško in mestno občino zaradi napeljevalne ceste na Jožefov hrib še vedno ni pravnani. Izdala so se štiri stavbna dovoljenja. Končno je bil izvoljen tričlanski pomirjevalni odbor za posredovanje med hišnimi lastniki in najemniki. Pri tej priliki je prišlo med opozicijo in večino do »nagle incidenta«, ki bi lahko izostal. V splošnem je dosedaj delovanje okoliškega občinskega odbora redno.

Nova bremena za naše mestne občine. Informacija, da namerava minister za notranje zadeve dr. Korošec s posebnim amandmanom k finančnemu zakonu prevlati velik del izdatkov za državno policijo na one mestne občine, kjer se drž. policija nahaja, so bile točne. Zadevni amandman so ostro grajali v finančnem odboru edinele poslanci KDK in ostale opozicije, dočim so klerikalci molčali in bodo tudi v plenumu slepo in uslužno glasovali za to veliko breme, ki ga bo moralo nositi tudi mesto Celje. Mestni izdatki se bodo samo v Celju pomnožili letno za 200.000—3.000.000 Din. Za to »veliko uslugo in pridobitev« se ima celjsko prebivalstvo zahvaliti ministru za notranje zadeve dr. Korošču, ki je ta amandman predlagal in klerikalcem, ki so zanj glasovali.

Šestdesetletnica žalskega tabora. Kronist opozarja v celjski »Novi Dobi« na 60 letnico taborov, ki so se vršili leta 1868 in sicer 9. avgusta v Ljutomeru, 6. sept. v Zalcu in 8. oktobra v Šempasu, v današnji Julijski Krajini. Opisuje podrobneje žalsko slavo iz brošure »Slovenski tabori« ki jo je spisal l. 1869 dr. Jože Vošnjak. Glede na to, da se je vršil pred 60 leti prvi slovenski tabor v Zalcu, dne 9. marca 1918. v istem trgu drugi narodni tabor, kot ogromna manifestacija za majsko deklaracijo, se čujejo vedno bolj glasovi, naj bi se ti dve obletnici velikih bojev in priprav za narodno osvobodjenje praznovali na najlepši način s tem, da bi se tokom pomladi ali poletja vršil velik ljudski shod KDK v Zalcu, na katerem naj bi se manifestiralo za notranje osvobodjenje in ujedinjenje jugoslovanskega naroda.

Predavanje o davkih in takсах priredi v nedeljo popoldne ob 9. uri v dvorani g. Pikla v Dolenji vasi krajeveni odbor KDK v St. Pavlu pri Prebodu. Predaval bo davčni strokovnjak iz Maribora. Dajal bo tudi vsakomur potrebna pojasnila o napovedi davkov in o postopanju v slučaju priziva proti previsoki odmeri. Predavanje je pristopno vsakomur.

Občni zbor »Edinosti« se bo vršil v nedeljo 25. t. m. ob 15 uri in ne jutri, kakor smo pomotoma poročali.

Smrtna kosa. V celjski javni bolnici je umrl 22. t. m. 30 letni Anton Pader, delavec iz Gaberja. N. v. m. p!

Uradni dan sreskega gremija trgovcev v Celju člani v gornjegrajskem srezu se bo vršil v ponedeljek 26. t. m. in sicer od 9. do 12. ure v Gornjem gradu v gostilni pri Veršniku in od 14. do 16. ure v Mozirju v gostilni pri »Pošti«. Ob slabem vremenu se bo vršilo uradovanje v Gornjem gradu od 11. do 12.30 ure. — Načelstvo.

Ogenj. V sredo ob 9.30 uri popoldne je začelo goret v skladišču trvdke Čuk v Benjamin Ipavčevi ulici. Iz skladišča se je valil gost, črn dim. Občinstva se je lotilo veliko razburjenje, ker je znano, da so v skladišču razna olja in olinatne barve. Telefonirani alarmirani gasilci so prispeli v par minutah, pogasili ogenj in odstranili vsako nevarnost. Ogenj je nastal radi tega, ker se je vnel pri kuhanju firnež. Škoda ni velika.

Z nož in razbitimi glavami so obhajali Silvestrov večer na veselici gasilskega društva v Arčah pri Brežicah. Do polnoči je bilo v gostilni, kjer se je vršila veselica, vse mirno. Po polnoči pa so nekateri alkoholizirani fantje, med katerimi so bili tudi Franc Pintarič, Držanič Martin in Martin Valenčak, začeli razgrajati, tako da so jih morali potisniti ven na dvorišče. Nato so razgrajali »inrišali« sprednja in zadnja vrata ter vržili glavna vrata s tečalev. Ker se jim pa le ni posrečilo, da bi vdrti v sobo, so metali debele kole v vežo. To je trajalo delj časa. Slednjič je prišel pri zadnjih vratih v hišo Josip Pribovšek z razbito glavico. Kmalu se je onesvestil ter je bruhal celo kri. Proti jutru so našli nadalje še težko poškodovanega Antona Zorka. Oba pripovedujeta, da sta šla na stran, nato pa sta

prišla pogledat, kaj delajo drugi fantje. Ko so jih ti opazili, so jih takoj napadli ter hudobno pretepli. Pred okrožnim sodiščem so bili obsojeni: Pintarič na 4 mesece, Držanič in Valenčak pa na 3 mesece težke ječe.

Iz Trbovelj

V občinski hiši na Dolu se bo vršil v nedeljo 23. t. m. ustanovni občni zbor Sadržarske in vrtnarske podružnice. Občani se vabijo k polnoštevni udeležbi. Vsa posajenila daje šolski upravitelj g. Jurko.

Predavanje o planinstvu. V sredo zvečer se je vršilo v Delavskem domu predavanje prosvetnega podseka Delavske zbornice. Predaval je znani alpinist g. dr. Tuma o smislu planinstva in o njegovem razvoju. G. predavatelj nas je popeljal v bajne krasote naših planin. Zanimivo predavanje je izpopolnil s krasnimi skiptičnimi slikami. Dvorana Delavskega doma je bila do zadnjega kotička nabitobolna. Občinstvo iz vseh slojev je z največjim užikom sledilo predavatelju. Lahko rečemo, da je bilo to predavanje eno najlepših v letošnji sezoni.

Iz Jesenic

Redni letni občni zbor krajevnega organizacije SDS se bo vršil v soboto 24. t. m. ob 19.30 uri v restavraciji pri Mesarju na Jesenicah. Sosejstveniki, pridite vsi in točno! Poročal bo delegat iz Ljubljane.

Občni zbor podružnice Rdečega križa se bo vršil drevi ob 19.30 uri v občinski posredovalnici. Udeležba častna dolžnost!

Dijaška prireditve. Na našem šolskem odru v osnovni šoli bodo priredili v soboto 24. t. m. zvečer dijaški iz Ljubljane spevoigro »Kovačev študent« in enodejansko »Kdo je blazen?« Začetek prireditve bo točno ob 20. uri. V odmorih bo sviral dijaški orkester in pel dijaški kvartet. Pričakujemo km. večjo udeležbo, ker bo prireditve v vseh ozihi zanimiva. Predprodaja vstopnic v trgovini g. Mežika. Na svidenje!

Iz Ptujja

Sokolska akademija v mestnem gledališču se bo vršila v nedeljo 1. aprila. Dokazimo vsaj ob tej priliki, da znamo ceniti delo društva, ki je gotovo najmarljivejše v mestu!

Redni občni zbor Profituberkulozne lige se bo vršil v ponedeljek 26. t. m. ob 18. uri v Zupančičevi gostilni z običajnim dnevnim redom. K obilni udeležbi vabi odbor.

Popolna reforma srednjih šol

Beograd, 21. marca

Dragoslav Ilić, načelnik oddelka za srednje šole v prosvetnem ministrstvu, je o dovršenem osnutku zakona o srednjih šolah podal novinarjem naslednje zanimive izjave:

Delo na osnutku zakona o srednjih šolah se je pričelo kmalu po vojni. Doslej se je izvršilo več redakcij in izprememb. Sodelovalo je proforsko društvo z vsemi pododbori, a v definitivnih redakcijah posebni odbor, v katerih so se poleg osebnosti iz prosvetnega ministrstva udeleževali tudi predstavniki proforskega društva, vseučilišni in pedagoške šole.

Poslednja redakcija, ki je bila dovršena te dni, se precej razlikuje od prejšnjih in lahko smatramo, da je mnogo modernjša in boljša. Iz prejšnjega projekta smo črnali letne izpite, namesto njih pa smo uvedli cenzus po ocenah v 2 in 6 razredu. Storičili smo to zaradi tega, da se bo vršila selekcija dijakov in se bo omogočil pouk z manjšim številom dijaštva, to se pravi: z onim elementom, ki ima sposobnost in voljo za študij. Na ta način se bo dijak, ki bo imel v drugem razredu najmanj tri dobre ocene brez slabega reda, mogel vpisati v tretji razred, drugače pa se bo smatralo, da je drugi razred sicer dovršil, a ne more dalje. Enako bo tudi s šestim razredom.

Nižji tečajni izpit, mala matura, ki jo smatramo za sintezo štiriletnega študija in ki je v predvojni Srbiji pokazal pozitivne rezultate, ostane O tem vprašanju je bilo mnogo debate za in proti, a končno, ko so se upoštevale sedanje šolske razmere, smo vendarle morali uvesti malo maturo.

Najvažnejše je, da novi projekt zakona ni formalističen, kakor dosedanj, marveč vsebuje mnoge stvari, ki so bistvene važnosti za delo v srednjih šolah. Predvsem smo prekinili s staro tradicijo, da bi profesorji istočasno izpraševali po dvoje ali več dijakov. Zdaj se od profesorjev zahteva, da bodo pri vsaki učni uri delali s celim razredom. Ocene morajo biti rezultat tega neprekinjenega pouka. Istotako je predvidena večja kontrola pri ugotavljanju uspeha in ocen, kakor tudi nadzorstva nad obnašanjem in študiranjem slehernega dijak.

Ravnatelji ne bodo več samo upravitelji, marveč pedagoški faktorji, ki bodo vršili kontrolo nad delom profesorjev in učencev in bodo sami morali imeti posebno predavanja. Ravnatelji in razredniki bodo rešeni večjega bremena upraviteljstva, ker bodo za te posle postavljali specialni upravitelji — šolski tajniki.

V osnutku novega zakona je posebno poudarjeno, da morajo profesorji dati dijakom točna navodila, kako lahko uspešno študirajo posamezne predmete. Doslej, žalobno, v naših srednjih šolah o tem ni bilo niti omenjeno.

Poleg šolskih odredb vsebuje novi zakon tudi določbe o izboljšanju materialnega stanja profesorjev. Poseben člen določa stalne učiteljske doklade, ki bodo znatno izboljšale gmotni položaj profesorjev. Proforska služba je delikata. Ako bomo imeli dobre učitelje, bomo ustvarili solidno podlago vsej družbi. To bomo dosegli samo, ako vsoobsegamo omogočimo dostojno življenje. Poleg gmotnega zagotavljanja predvideva novi zakon tudi natečaj za učna mesta in stalnost profesorjev, kakor tudi vožtev ravnatelja. Vse to bo pripomoglo k temu, da se bo srednja šola popolnoma depolitizirala in da bodo za te, za zavodov izvoljeni najsposobnejši in najboljši profesorji.

Drzen vlom v občinsko pisarno

Vlomilci odpeljali s seboj 150 kg težko prazno železno blagajno

D. M. v Polju, 22. marca.

V minuli noči so v lomili neznan svodrovi v občinsko pisarno pri D. M. v Polju, odprli vse pisalne mize in končno odpeljali s seboj 150 kg težko železno blagajno, v kateri so upali dobiti precej denarja.

Vlom je prvi opazil šolski upravitelj gospod Mihelič, ki se je ob 6. zjutraj odpravil v doma. Dogodek je javil orožniški postaji v Vevčah, ki se je takoj odpravila na zasledovanje.

V občinski pisarni je bilo vse razmetano. Občinski uslužbenci so ugotovili, da so v lomili odnesli poleg železne blagajne, ki je bila po naključju prazna, iz ene pisalne mize 136 Din, ki jih je občinski sluga prejšnjega dne prejel na račun davščin, iz druge pa 11 Din. To je bil ves denar, ki ga je imela občina v pisarni.

Med tem so s poročili železniški delavci postajali, da je našel železniški zidar Jakob Lenarčič, doma iz Šmartnega pri Ljubljani, ob 5.30 zjutraj, ko je bil na poti na kolodvor, da se odpelje v Zidani most, kjer je uslužben, na polju pri vzhajališču preključeno železno blagajno. Orožniki so se takoj napotili na označeno mesto.

Ker je začelo snežiti in so bila tla zamrzla, se sledovi niso dali razločiti. Vidni so bili le sledovi ročnega vozička, ki so ga tatovi ukradli iz zaklenjenega poda posestnika g. Leopolda Kuharja, da so na njem odpeljali blagajno.

Blagajna je ležala na polju približno en kilometer od občinske pisarne. Leva stranica blagajne je bila popolnoma odtrgana. Vlomilci so brskali v jezi, ker so bili hudotvarji v svojih nadah, zažgali vse mize — same pobotnice, ki so jih našli namesto denarja. Ko so orožniki preiskovali okolico, so našli 50 korakov dalje v grmovju bližnjega gozdička Kuharjev vozček.

Vrh orožnikov so tekom preiskave ugotovili važne podrobnosti. Upati je, da bodo v lomili prišli v najkrajšem času. Zadnjičkrat je bilo vlomljeno v D. M. v Polju začetkom tega meseca, in sicer pri posestniku Janezu Dimniku. Prvi vlomilec Jože Leskovšek iz Spale je bil že aretiran, dočim je drugi, Ivan Bartol iz Krškega, še na prostem. Vlomilca sta pri Dimniku odnesla razno poslastico perilo v vrednosti 3150 Din. Iz raznih okoliščin se da sklepati, da se je med drugim udeležil vlomov v občinsko pisarno tudi dolgo zasledovani Bartol.

Tat in potepin

Ljubljana, 21. marca

Orožniške postaje, zlasti v okolici Krškega, so bile zadnje dni opozorjene na razna nedela zločinov. Tatu in vlomilcu, 33-letnega Ljudezota Sotlerja, ki je tekom svojega še mladega življenja presedel v leči že 8 let, 6 mesecev in 20 dni. Sotlerja niso zasledovali samo orožniki v zgoraj omenjenem okraju, marveč sta se zanimali zanj tudi ljubljanska in zagrebška policija, kajti Sotler je rad hodil tudi čez Sotlo k Hrvatov v vas.

Potepin Ljudezota Sotlerja je romanja iz kraja v kraj, ne menč se za to, kje se bo nasitil danes ali jutri. Prosil je nerad. Ne pomišljevati se ni hotel, čemu tudi, ko je na vendar tako spreten in mu dela malo preglavice preplezati tako ograjo, se speti na okno, utreti šipo brez vsakega šuma in se kakor mačka tiho splaziti v hram, kjer je vsega na pretek. Znal si je tudi poiskati ključce od kleti, operirati z vitrom, privleči od nekod kol in vdirati na brutalen način tja, kamor se mu je zahotelo.

Bil je včas eleganten opravljen in je nastopal fino. Prišli pa so tudi težavni dnevi, ko se je tresel od mraza v stignjih umijah in razcapanih čevljih. Vendar je čevlje hotel imeti vedno kolikor toliko v redu, kajti je moral mnogo potovati in se seliti pred pretečnimi nevarnostmi po ure in ure daleč.

Napram dekletom je znal biti ljubezljiv ali pa tudi izredno nesramen in aroganten. Bil je celo brutalen, na primer napram gđ. Angeli W. iz Sv. Petra pri Loki, katero je enostavno napadel, ji iztrgal ročno torbico s 460 Din in izginil, kakor bi ga odnesel vrag.

V noči 7. t. m. je vlomil v zidano poslastnikova Andreja Winklerja ter Ludovika Smoleta v Zakliji gori. Od tam je odnesel cel balš. Oskrbel se je z ruhami, odejami, prti, brisačami, jedilnim orodjem, steklenicami žganja, kompletno moško obleko s povrnikom, klubom in čevlji vred. Vse tam ukradeno blago je bilo vredno 4938 Din.

Nekaj dni prej, v noči na 29. februarja, se je priključil v Videm ter tu udri v neko vinsko klet in druge prostore. Tu je odnesel veliko množico različnega perila, orodja itd. v vrednosti nad 1500 Din. Da je bil bolj močan, si je seveda privoščil

poprej v kleti izdatno količino dobrega vina. Klatil se je nato še več tednov po Kranjskem in Štajerskem, dokler mu niso postala tla prevročja. Zato jo je popihal proti Prevaljam, kjer je dne 15. t. m. prekorajil avstrijsko mejo in prišel že do Bellaka. Tamkaj pa mu sreča ni bila mila. Bil je aretiran ter vtačen za par dni v tamonje zapore, nakar so ga avstrijska oblastva odpustila v »narocje domovine«. In ga izročila našim obmejnim organom na Jesenicah. Odtam so ga orožniki snoči vkleknjenega eskortirali v Ljubljano, kjer so ga oddali policiji, ki mu sedaj izprašuje kosmatost vest.

Trdovratni Jaka in ljubezni polna Nefka

Zagorje, 21. marca

Prelepa je Čemšenska planina! Kadar ni pod snegom, je vsa zelena. Zelena kakor Nefkino upanje. Oj, Nefka, da! Nefka je še deklica samsička, kljub temu, da je že prekoračila že prvo polstoletje. In je šivilja. Šivilja z izredno stanovsko ljubeznijo. Ljubi ves krojaški stan, a najbolj pa zalega in brikega krojača Jakoba.

Oba sta iz malhne planinske vasice doma, zato ni čuda, da gori Nefkino srce z najhujšim plamenom za tovariša Jakoba. Pa je Jaka tak hudir, da ne da dosti na svoj stan. Posebno pa ne misli nič na svojo tovariško Nefko. In je Jaka že ponovno odklonil vse mnogostevilne Nefkine gospodarske ponudbe. Naj bi oba svole obiti združila, kjer bi lahko v Nefkini domačiji šivala, parala, likala in se rada imela...

Jaka je ostal trden v svojih sklepih in odklonil, Nefka pa pri svojih ponudbah. Trnoglavega Jakoba ni spustila brez nadzorstva nikoli, vedela je pač, da potrpljenje železna vrata prebije, zato je upala, da bo tudi Jakovo trdo srce omehlalo.

In je Nefka za Jaka silna nesreča. Če pride Jaka v veselo družbo. Ves je velikih čemernosti in simbove. Ves je vesel in fantovski in kljub svolit letom zapoje in zapleše ali pa vsčepne brko natakario v rdeča lica. V tistem trenutku pa je že ogenj v strehi. Po Nefkinem mnenju, ki ves čas zasleduje in opazuje Jakovo veseljačenje, je Jaka prekoračil mejo dopustne zabave, zato ona priurja takol v sobo in napravi zabavi konec. Jakob pa spravi v zadržko. Toda on, ne bodi len, zakopje svoji nadzornici dolge prste v lase. Da pa tudi prilaznih besed ne šte. di, je seveda umiliva.

Nefka pa se le še ni zbrtala po sličnih prizorih. »Kar Jaka stori, vse prav stori!« In ga še huje vzliubi.

Takile zakonski prizorček obeh nezakonskih stanovskih družov se pogosto ponavlja v prijeto zabavo vse zagorske okolice.

Pred dnevi je sedela večja družba v neki gostilni, ki je izven zagorskega kraja. Tudi Jaka in Nefka sta bila vmes. Jaka se ni prav nič opletal okrog Nefke, pač pa se je šalil z vsemi drugimi. Od žalosti in ljubosumnja je Nefka zato kar gnila. Ker je Jaka prav pridno zvrčal korzorce, je dobil kmalu predolge roke. In tedaj je planila Nefka v družbo kakor ris. Izvala je splošen prepri, v katerega je poseglo vse omizje, ponajveč pač iz hudobije, da so Nefko vlekli Nefka se je spustila s svojimi konkurentinami v bol, vihariti meteh pa je uporabil nesrečni Jakob. Snel je s kljuke sukno in klubov in izginil. Bojevit Nefka je kmalu opazila, da njenega draga ni več, zato je tudi ona zbežala za njim iskala ga je po okolici. Ker ga ni našla, je bržela domov v planinsko vasico.

El, Jaka pa je tišč Komaj je začutil, da njegove nevarne tovarišice ni več blizu, je že prilezel iz šrambe, kamor se je skril pred razdivljano Nefko. Vesela družba je burno pozdravila srečno vrnitev korajžnega begunca in se je na zdravje vseh stotilo še nekaj literčkov...

Ko je pripihala Nefka v domačo vasico. Komaj pa je pobegnila Nefka v orehovi vrh, se ji je že stemnilo pred očmi: Jakobova soba je bila prazna. Tedaj je zgrabila Nefko neznanaka bolečina, da so ji odgovedale vse kmoli in je padla kakor zrela hruska z vrha oreha globoko doli na trda tla.

Nefka zdaj bolna leži, a najbolj jo boli, ker ljubega od nikoder ni...

Vsi zabave željni domačini upajo, da bo Nefkina bolezen le premagala Jakobovo trdovratnost in da bosta Jaka in Nefka kmalu srečen par.

Je odšla na zasledovanje za nezvestim častilcem. Pa ga ni bilo nikjer. Na njegov dom pa se ni upala, bala se je njegove jeze. Zato je naredila isto, kako že tolikokrat. Kadar je hotela opazovati ljubega krojača, kako je živigaje vlačil šivanko. Splezala je na oreh ki raste baš ob mostovskem oknu.

Negovanje kože je enostavno.

Poslužite se pri tem preizkušene Nivea-creme, ki vsebuje na negovanje kože potrebne Eucerit. Le temu ima zahvaliti svoj ublažujoč učinek. Rdečice, razpokane, lise in druge izginijo hitro. Uporabljajte

Nivea-cremo.

Sport

Predavanje o II. zimski olimpijadi

Snoči je JZSS priredil v dvorani »Uniona« zanimivo predavanje s skioptičnimi slikami o nedavni zimskosportni olimpijadi v St. Moritzu. Predavatelj g. Ante Gnidovec je v skrbno sestavljenem govoru povzel poslušalce uvodoma v krasne gorske kraje Švice, ki so bili letos pozorišče zimске olimpijade. Nato je podrobno pripovedoval o prireditvah v vseh zimskosportnih panogah, ki so se v dnevih od 11. do 19. februarja t. l. vršile v okvirju te velike svetovne tekme. Svoj govor je zaključil s pozivom na smučarje in vse Slovence, da naj smučarstvo postane narodni slovenski sport. Predavanje je spremljalo 90 skioptičnih slik, izmed katerih so posebno zanimive one, ki so nam kazale naše tekmovalce ozir. zastopnike in spremljevalce G. predavatelj, ki je svoj govor mestoma izpolnil s humorističnimi opazkami s poti naše delegacije, je žel za svoja izvajanja mnogo odobravanja.

Dvorana je bila — žal — zasedena le do tretjine. Prizadevanje zimskosportnega saveza, da bi se to prireditvijo dobil še nekaj naknadnih sredstev za kritje stroškov za našo zimskosportno delegacijo, se v Ljubljani na žalost ni posrečilo. Težko je — ne utrudljivim idealistom — orati pod takimi pogoji ledinolo.

Službene objave LNP.

(Iz seje posl. odbora dne 21. III. 1928.)

Razvrstitev prvenstvenih tekem v nedeljo dne 25. t. m. je naslednja: Igrišče Ilirija ob 10. Jadransko rez.: Ilirija rez., igrišče Primorja ob 10. Hermes rez.: Slavija rez.; igrišče Ilirija ob 14. Hermes rez.: Slavija, ob 15.40 Jadransko rez.: Ilirija, Služba: Dopoldne na igrišču Ilirije g. Dolinar, na igrišču Primorja g. Uršič ter po 4 rediteljske vsakega kluba. Popoldne na igrišču Ilirije: blagajna g. Lukežič in SK Ilirija, rediteljstvo gg. Sterle in Bačar ter po 4 rediteljske vsakega kluba za čas tekme njihovih klubov. Na stop službe pol ure pred pričetkom vsake tekme. Poslovni odboj: si pridržuje pravico v slučaju zelo slabega vremena odpovedati tekme na lico mesta. Moštva smejo ob slabem vremenu na igrišče šele na poziv službujočega odbornika.

Verificirajo se s pravom nastopa dne 30. marca za SK Prui: Horvath Ignac, Stanitz Vilj, Fürpass Konrad; za ISSK Maribor: Jug Andrej. — SK Zeleničar odjavlja igr. Gruberja Bogomirja.

Verificirajo se prvenstvene tekme Ilirija: Hermes 2: 1, Primorje: Slavija 3: 0 (p. f.), Ilirija rez.: Slavija rez. 3: 0 (p. f.), pokalna tekma Rapid: Maribor 2: 1.

Sklep zadnje seje glede predaje sav. sodnika g. Cimpermana odboru za kaznovanje sodnikov, se vsled utemeljenega opravičila anulira. — Kazenskomu odboru se preda igr. Marchiotti Viktor (SK Sloven) vsled prestopa po § 16. k. pr. JNS pri tekmi dne 18. t. m.; od odločitve kazenskega odbora se igralcu izreka zabrana igranja. Upravnomu odboru se predajo v disciplinarni postopek: podsavetni odbor: niki gg. Malovrh, inž. Debelak in Dorčec, ker niso vršili poverjene jim blagajniške oz. rediteljske službe pri tekmi dne 18. t. m., odnosno je niso vršili zadovoljivo. Gg. Dorčec in inž. Debelak se obenem pozivata, da tekmo 3 dni predložita posl. odboru predpisano poročilo kot službujoča odbornika. Dalje se predajo upr. odboru v disciplinarni postopek ZSK Hermes vsled nepravilne prijave moštva pri tekmi dne 19. t. m., ASK Primorje in SK Jadransko, ker sta postavila dne 18. od 19. t. m. neprilicnega stranskega sodnika; SK Slavija in SK Sloven, ker nista nastopila v prvenstvenih tekmi dne 11. t. m. odn. 18. t. m.

Na podlagi utemeljene prošnje se oprosti SK Panonija pomladanskih prvenstvenih tekem. V smislu pravilnika za prve tekme se štejejo vse njegove tekme v dobro nasprotnikom v razmerju 3: 0. — Prošnji SK Trbovlje za premetitev prvenstvene tekme proti SK Amater na 15. april se ne more ugoditi, ker je za ta dan določen prvi termin za celjski okrožni finale.

Na znanje se vzame odgoditev prvenstvene tekme Prui: Svoboda Mb. na 1. april. SK Svoboda Mb. se poziva, da točno utemelji vzroke izključitve igr. Omara Miroslava ter javi njegove še obstoječe obveznosti do kluba in to najkasneje do torka 27. t. m. — SK Mura se izloči iz prvenstvene tekme tekmovalca za 1. 1927-28. — Novi naslovi: SK Amater, Trbovlje, gostinja Pravdič. — SK Slivnica, Cerknica, g. Harmel. — Načelnik.

Jugoslovanski Hazena Savez. Seja u. o. za danes odpade ter se vrši prihodnja seja v petek 30. t. m. ob 20. v damski sobi kavarne Emona. — Tajnik I.

SK Jadransko. Danes popoldne ob 15. uri obvezen trening za vse igralce prvega in rezervnega moštva na klubovem igrišču. Zvečer ob 20. uri sestanek v Narodni kavarini. Novi klubov naslov se glasi: Jostp Gartner, Ljubljana, Prešernova ul. 3.

ASK Primorje (nog. sekcija). Jutri v soboto ob 19. uri se vrši trening prvega in rezervnega moštva v telovadnici Srednje tehnične šole. Trening strogo obvezen. — Načelnik.

SK Slavija. V soboto, dne 24. t. m. se vrši kot običajno ob 20. uri sestanek nogometne sekcije. Prosim sigurne in točne udeležbe. Po sestanku se vrši na to seja u. o., h kateri prosim posebno tog. Gosarja in Florjančiča. — Tajnik.

SK Ilirija, nogom. sekcija. Današnji trening skupine I. se vsled slabega vremena vrši mesto na igrišču v Kolizeju ob 18.15. Načelnik.

Statistika našega železniškega prometa

Generalna direkcija je končno izdala malo sumarično statistiko našega železniškega prometa v letih 1922. do 1924. Ta statistika nima za študij tarifnih in prometnih vprašanj ter železniških financ v dosedanjih razmerah malo pomena, ker so bila leta 1922. do 1924. izrazite inflacijske konjunktore, visoke vrednosti blaga, lahkega zasluzka in neizenačenih blagovnih tarif. Razmere so se od tedaj temeljito spremenile deloma zaradi dviga valute, zaradi izenačenja tarif in gospodarske krize, vendar pa so zanimivi za ključke, do katerih prihaja generalna direkcija na podlagi objavljenega gradiva.

Objavljena statistika resuraja za to dobo naslednje konstatacije: 1.) Naše železniško omrežje predstavlja izjemno, ker se sestavlja iz kompleksa treh vrst raznega premara, od katerih tvori ožkotirni sistem 24.5 %. Ni dvoma, da te okolnosti zelo vplivajo na rezultat eksploatacije celokupnega omrežja. 2.) Število voznihih sredstev je zadostno, ker pripada na posamezni kilometer eksploatacijske dolžine enako število lokomotiv in vagonov, kakor v drugih državah, ki so sliče naši. 3.) Stanje parka lokomotiv se je bilo v tem razdobju nezadovoljivo. 4.) V izkoriščenju voznihih sredstev se opaža napredek v tvoritvi lokomotiv in v boljšem izkoriščenju strojev, dočim se glede voznihih sredstev ne more ugotoviti zadostna ekonomija, ker število vlakovih kilometrov na stotisoč metorskih kilometrov pada, ker je nadalje število potnikov v vlakih nizko, povprečna količina blaga razmeroma majhna in ker je razmerje praznih voznih tovornih vagonov napram celokupnemu prometu previsoko. 5.) Potniški promet se slabotno razvija, priljubljen promet in promet z ekspreznim blagom pada, prav tako promet z brzovoznim blagom. Promet tovornega blaga kaže sicer malenkostni dvig, pri čemer pa je treba upoštevati, da od skupnega prometa odpade 50 % na les, premog, kamenje, apno, mavec, pesek, gramoz in opeko, torej na one vrste blaga, ki se zelo nizko tarificirajo. 6.) Promet z režijskim blagom je normalen. 7.) Sigurnost prometa je dovolj za jamčena, ker je koeficient izrednih dohodkov zelo majhen. Število železniškega oseba pa je prenizko.

Ako veljajo gornje konstatacije za ugodna leta inflacijske konjunktore, potem veljajo tembolj za dobo 1925. do 1928. Toda železniška uprava je, kakor videti, za vse slepa in gluha, in ni izvedla onih reform, ki bi bile potrebne, da se obrat racionalizirajo in stanje železnice popravijo. Res je, da je bila leta 1925. tarifa za brzovozno blago znatno znižana in da so tudi tarife za tovorni promet postale po izenačenju precej nižje, vendar ne v onem razmerju, kakor se je dvignila vrednost dinarja in kakor so padle cene. Kljub konstataciji, da je samo III. razred potniških vlakov izkoriščen, nova potniška tarifa, ki je stopila sedaj v veljavo, ni uvaževala tega dejstva in zato bo II. in I. razred potniških vlakov prav tako slabo frekventiran, kakor doslej; pa tudi pri brzovoznih se ne bo mnogo popboljšalo.

Od skupnih dohodkov eksploatacije železnice, ki so znašali l. 1924. 2720 milijonov Din (1923. — 1759; 1922. — 1133), odpade na dohodke potniškega prometa 748 milijonov Din ali 27.5 % (1923. — 500 milijonov Din ali 28.5 %; 1922. — 348 milijonov Din ali 30.6 %) in na dohodke blagovnega prometa 1894 milijonov Din ali 69.6 % (1923. — 1202 milijona ali 68.3 %; 1922. — 742 milijonov ali 65.5 %), razlika na pripade na dohodke iz prtljajnega in ekspreznega prometa. Od dohodkov iz blagovnega prometa odpade 78 milijonov Din ali 2.9 % na brzovozni promet (1923. — 3.8 %; 1922. — 5.7 %) in 1815 milijonov Din ali 66.7 % na dohodke od tovornega prometa (1923. — 64.5 %; 1922. 59.8 %).

Iz teh podatkov se vidi, da se dohodki od transportov boljsojo do l. 1924. in da je povečanje dohodkov znatnejše, kakor pa je bilo povečanje prometa samega. Tako se je n. pr. potniški promet v l. 1924. popboljšal za 4.1 %, dočim so se dohodki povečali za 23.4 %. Blagovni promet se je povečal l. 1924. napram prejšnjemu letu za 3.5 %. Dočim so se dohodki povečali za 208 %, in to predvsem zaradi tega, ker so bile koncem leta 1923. tarife povišane.

Ako primerjamo odstotek dohodkov potniškega prometa za l. 1924. s tozadevnim odstotkom v drugih državah, vidimo, da je znašal dohodek na Češkoslovaškem (1922) 17.4 %, na Poljskem (1923) 29.7 %, v Bolgariji (1924) 37.95 %, v Italiji (1923) 36.6 %, v Rumuniji (1924) 35.1 %, v Belgiji (1922) 31.4 %, v Franciji (1923) 27.7 %, v Švici (1922) 35.2 % in v Nemčiji (1923) 30.6 %, ter je torej pri nas doseženi odstotek (27.5 %) smatirati kot normalen v danih razmerah. Ako pa primerjamo odstotek našega blagovnega prometa v letu 1924 (69.6 %) vidimo, da je znašal ta odstotek na Češkoslovaškem (1922) 57.4 %, na Poljskem (1923) 57.3 %, v Bolgariji (1924) 58.45 %, v Italiji (1923) 61.9 %, v Rumuniji (1923) 62.95 %, v Belgiji (1922) 67.6 %, v Franciji (1923) 54.0 %, v Švici (1922) 56.2 % in v Nemčiji (1923) 61.5 %. Odstotek blagovnega prometa je bil torej v letu 1924 pri nas večji kakor v drugih državah.

— Hrvatsko — slavonska zemaljska hipotekarna banka. Letošnji redni občni zbor, ki se je vršil 18. marca t. l., je po dovršenju fužiji s Hrvatsko eskomptno banko prvič zedinil delničarje obeh zavodov na skupnem sestanku Poročilo ravnateljstva, predloženo običnemu zboru, naglašalo predvsem fužijo s Hrvatsko eskomptno banko v Zagrebu, ki je izvedena na podlagi sklepa izrednega občnega zbora z dne 17. februarja 1928, tako da je dejansko zedinjenje poslovanja obeh zavodov sedaj že popolnoma izvršeno. Računski zaključek, ki obsega poslovanje Hrvatsko — slavonske zemaljske hipotekarne banke za leto 1927 pred fužijo, izkazuje za preteklo leto čist dobiček 10.241.223.67 Din pri delniški glavnici 60.000.000 Din. Sklepljeno je, da se iz tega čistega dobička izplača letošnja dividenda s 6 Din, to je 12 % na vsako delnico, nadalje je dodeljeno rezervnemu zakladu 667.204.93 Din ter pokojninskemu zakladu uradništva in uslužbenstva 500.000 Din. Sedaj, po izvedeni fužiji, znaša delniška glavnica 116.000.000 Din, izkazane rezerve pa 41.867.204.93 Din. Kuponi obeh za leto 1927 se vnovčujejo od 20. t. m. dalje pri blagajni zavoda v Zagrebu in pri vseh potražnicah. Občni zbor je sklenil izpremembo imena zavoda ter se bo banka in njene podružnice od sedaj naprej nazivala: Jugoslovanska eskomptna i hipotekarna banka, delniška družba, Jugoslovanska eskomptna i hipotekarna banka, d. d., bo vodila svoje posle pod sedanjo upravo

Gospodarstvo

tudi za naprej v sedanjih prostorih v Zagrebu, Zimjski trg 7 in Ilica 2 ter v podružnicah: Beograd, Dubrovnik, Maribor, Osijek, Petrinja, Subotica, Sušak, Vinkovci in v ekspozituri v Senti. Na seji ravnateljstva je bilo sklenjeno konstituiranje ravnateljstva tako, da je ostalo mesto predsednika za sedaj nezasedeno, za podpredsednika pa so bili izvoljeni gg.: dr. Edo Lukinić, minister a r.; dr. Stanko Šverljuga, predsednik zagrebške borze; Viktor E. Freeman, bankir v Londonu in Rudolf Steiner, glavni ravnatelj »Allgemeine Oesterreichische Boden-Credit-Anstalt« na Dunaju.

— Konkurs je razglašen o imovini Blaža Ertla, delovodje na Viču 12 (prvi zbor upnikov 5. aprila, oglasitveni rok do 1. maja, ugotovitevni narok 19. maja).

— Betonska dela in razširjenje objektov ter mostov pri gradbi drugega tira na progi Brod — Novska. Generalna direkcija državnih železnic v Zagrebu namerava oddati dela pri razširjenju objektov in mostov pri gradbi drugega tira proge Brod — Novska podjetniku, odnosno akordantom. Reflektanti naj se prijavijo najkasneje do 29. t. m. pri gradbenem oddelku te direkcije, kjer bodo dobili detaljna navodila in vse potrebne podatke za predložitev ponudb glede prevzema teh akordnih del.

Borze

22. marca.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet prilično živahen. Privatna ponudba je krila potrebo v devizi na Trst, v ostalih devizah pa Narodna banka. Deviza na Trst pa je popustila na 300.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je Vojna škoda dalje popustila za 3 — 5 točk. Pri živahnem prometu se je promptna trgovanja po 434 — 432, kasa po 433 — 431, za april po 437 in za december po 467. Investicijsko je bilo zaključeno po 87. Tečaj bančnih vrednot so ostali v glavnem nespremenjeni. Ljubljanska kreditna se je trgovala po 135, Prastrediona po 300, Kreditna po 89, Jugo po 96.25 in Hrvatska po 22.5 — 25. Industrijski papirji so bili dalje zanemarljeni. Zaključena je bila samo Sečerana Osijek po 520. Vevče notirajo nespremenjeno 140 — 145, Trboveljska na 499 — 510.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 0. 22.89, Berlin 13.5825 — 13.6125 (13.5975), Bruselj 0 — 7.9258 Budimpešta 0 — 9.9335, Curih 1093.5 — 1096.5 (1095), Dunaj 7.9876 — 8.0176 (8.0026), London 277.18 — 277.94 (277.09), Newyork 0 do 56.86, Pariz 0 — 223.81, Praga 168.15 do 168.95 (168.55), Trst 299 — 301 (300).

Zagreb. Dunaj 7.9876 — 8.176, Berlin 13.58 — 13.61, Budimpešta 0 — 9.9335, Milan 299.153 — 301.153, London 277.14 — 277.94, Newyork 56.76 — 56.96, Praga 168.15 — 168.95, Curih 1093.5 — 1096.5.

Trst. Beograd 33.18 — 33.48, Dunaj 263.75 do 269.75, Praga 55.975 — 56.275, Pariz 74.35 — 74.65, London 92.3 — 92.5, Newyork 18.8825 — 18.9425, Curih 363.5 — 365.5; dinarij 33.15 — 33.65.

Curih. Beograd 9.1325, Berlin 124.15, Newyork 513.10, London 25.34125, Pariz 20.435, Milan 27.425, Praga 15.385, Budimpešta 90.70, Bukarešta 3.225, Sofija 3.735, Varšava 58.90, Dunaj 73.05.

Deviza Beograd na ostalih borzah: v Pragi 59.09, v Berlinu 7.353.

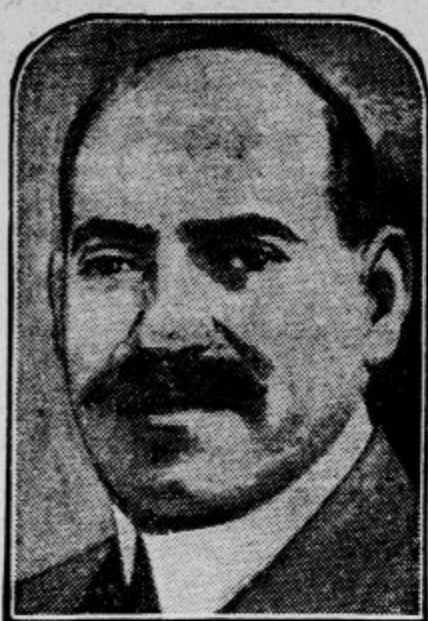
Efekt.

Ljubljana. Celjska 164 — 0, Ljubljanska kreditna 135 — 0, Prastrediona 802.50, Kreditni zavod 155 — 0, Strojne 70 — 70 (70), Vevče 135 — 0, Ruše 265 — 280, Slavonska 56 — 0, investicijsko 88 — 0, agrarne 57.5 — 0, Sešir 125 — 0.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 432 — 433, kasa 431 — 432, za april 435 do 436.5, za december 465 — 470, investicijsko 87 — 87.25, agrarne 57.5 — 58; bančne: Hip 59 — 59.5, Poljo 18 — 18.5, Kreditna 89 do 90, Prastrediona 800 — 801, Ljubljanska kreditna 135 — 136, Jugo 96.25 — 96.5, Narodna 6150 — 6200, Hrvatska 22.5 — 25; industrijske: Gutmann 220 — 230, Slaveks 112.5 — 117.5, Slavonija 13 — 14, Danica 142 — 150, Drava 530 — 0, Vevče 140 do 145, Dubrovačka 425 — 440, Tivornica vagonov 50 — 53, Sečerana Osijek 520 — 525, Trbovlje 499 — 510.

Beograd. Vojna

Iz življenja in sveta

Nahas paš,
novi egiptski ministrski predsednik, ki je
odločen borec za egiptsko neodvisnost.

Kaj so našli v dvignjeni „S 4“

Pri preiskavi podmornice „S 4“, ki so jo, kakor znano, dvignili, so našli v žepu ponesrečenca listek, na katerega je ta očitno v zadnjih dneh življenja napisal svoje ime ter prošnjo, naj ga pokopljejo v domovini. Ta listek dokazuje, da ponesrečeni niso umrli takoj. Poleg tega so v strojnici našli mnogo odprtih sardinskih in konzervnih škafeljev, kar je znamenje, da je posadka še dolgo živela. Našli so tudi odev, ki so jih ponesrečenci zložili skupaj, da bi se obvarovali mraza. Poleg omenjenega listka so našli tudi zapiske častnika, ki jih oblasti drže tajne in ki jih je mornariški departement odposlal v Washington.

Apanaža angleškega kralja

Francoski list „Temps“ poroča, da znaša sedanja apanaža angleškega kralja nekaj preko 10 milijonov frankov. Poleg tega prejema kralj 13 milijonov za plače osebju kraljevske hiše, 18 milijonov za gospodarstvo na kraljevih gradovih in palačah Buckingham, Windsor, Balmoral in Cottage. Za popravilo in vzdrževanje teh gradov sta določena 2 milijona ter za podpore in dobrodelne namene še 1 milijon. Prestolonaslednik princ Waleski ima svoj poseben dvor in prejema dohodek vojvodine Cornwalliške, kar znaša letno 6 milijonov frankov, ako bi se oženil, bi njegova soproga prejela zase 950 tisoč, kot vdova pa 3 milijone dinarjev.

3.500.000 kg aktov

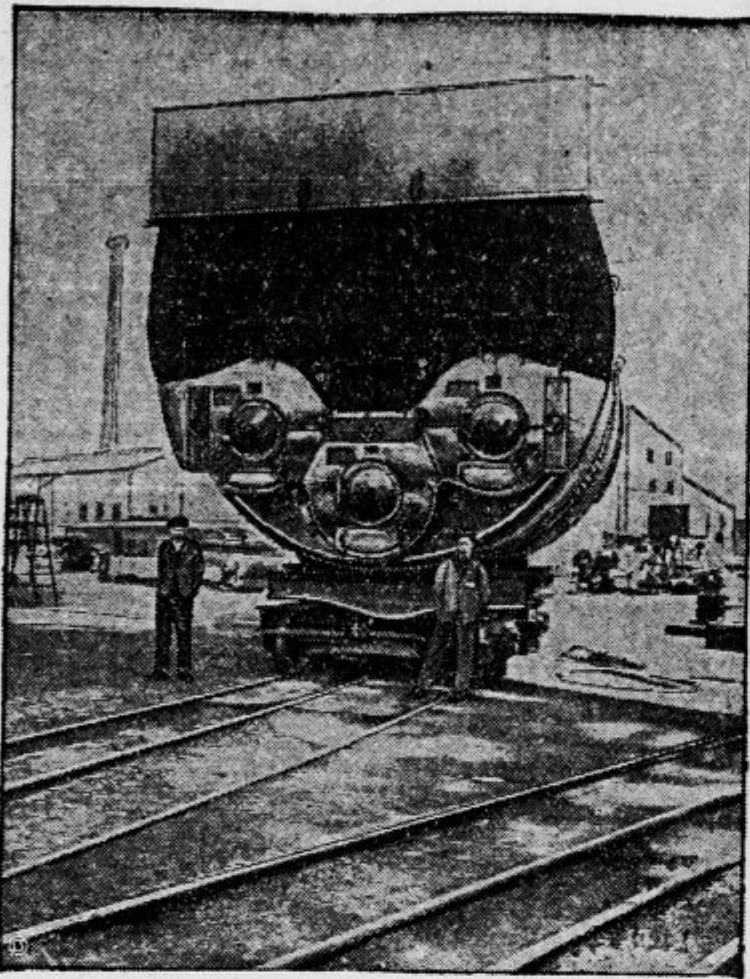
Francoski uradni list objavlja odredbo, ki jo je sprejela senatska zbornica in ki dovoljuje notarjem, da smejo oddati vse svoje nad 25 let stare akte državnim arhivom. Doslej so morali notari hraniti takšne akte v svojih arhivih, in sicer tudi akte svojih prednikov, kar je njihovo poslovanje zelo obteževalo. Treba je pomisliti, da so otvori pri prve notarske pisarne na Francoskem že za časa Ludovika XI. Novi zakon so sprejeli na pobudo nacionalnega arhiva, ki upa priti na ta način do važnih, historično in politično pomembnih listin. Arhiv se je obvezal, da bo ves ta material pregledal, kar ne bo majhno delo, saj računajo, da znaša že sama tega teža materiala okrog 3 milijonov 500.000 kg.

Živali kot obtoženci

Poleg raznih čudovitih zanimivosti iz temnega srednjega veka so nam ohranjeni tudi spisi o kazenskih razpravah proti živalim. Značilno za pravno pojmovanje tedanjih ljudi je, da so se vršile razprave proti živalskim zločincem po istem postopanju kakor proti ljudem. Tako so l. 1266. v Fontenay aux Roses v Franciji sodili in obsodili na smrt svinjo, ki je požrla otroka. Ko so izvrševali kazen in žgali nesrečnega prasca, se je zbrala velika množica, da bi gledala eksekucijo. Za podoben zločin so 100 let kasneje izročili

zločinsko svinjo rablju, ki ji je odsekal za kazen glavo in nogo. Obglavili so tudi konja, ki je zakrivil smrt svojega gospodarja. Vprašanje, da-li so živali odgovorne za svoje čine, je l. 1531. rešil znameniti francoski jurist Chasseneux, navajajoč številne primere za krivdo živali. V njegovi knjigi se nahaja tudi opis razprave proti majskim hroščem v Beaumeu in proti polžem v Quentinu, kjer so živalim nedvomno dokazali hudoben namen. Takšni procesi so trajali globoko v 17. stoletje. L. 1604. je pariški parlament obsodil osla na smrt na vislicah, še l. 1699. se je v Auvergni vršil proces proti gosencam in so dotični spisi še danes ohranjeni. Gosence so

bile v redu povabljene na obravnavo in ker se niso javile, je bila razprava preložena in je sodišče imenovalo gosencam zagovornika ex offio. Zagovornik se je močno potrudil za svoje klijente in dokazoval, da so postopali tako, kakor jim velevala priroda in niso odgovorni za svoja dejanja. Sodišče pa ni uvaževalo zagovora in je obsodilo gosence na smrt. Sodba je bila slavnostno razglašena po travnikih in poljih. Ker se obsojenci še niso javili, je bilo postopanje proti njim ustavljeno. Auvergnati so v Franciji sicer predmet šal in dovtipov kakor naši Šebrelci ali Lemberžani, vendar je ta proces nedvomno dogan iz ohranjenih spisov.

Osrčje preko-oceanskega parnika

bi se lahko imenoval kotel, ki mora proizvajati takšno pogonsko silo, da si je ne more lažj niti predstavljati. Slika nam kaže dimenzije takšnega prekomorniškega kotla.

Letalec rešil življenje osmim osebam

Pilot ponočne letalske službe med Chicagom in Hadleyfieldom je nedavno rešil osem oseb gotove smrti. Ob dveh ponočih, ko je letel preko mesta Claerfielda, je opazil neko hišo vso v plamenu, okoli in okoli pa ni bilo žive duše. Letalec ni mogel pristati, da bi obvestil sosede o požaru, pač pa mu je prišla srečna misel. Spustil se je zelo nizko in letal dve minuti tesno ob goreči hiši. Ropot motorja je ljudi zbudil iz spanja, da so šli pogledat, kaj pomeni ta šum. Pri tem so opazili, v kakšni nevarnosti se nahajajo in so se pravočasno zapustili goreči dom. Kasneje so izvedeli, da je njih rešitelj nočni pilot Pavel Collius, ki je tudi prejel od ameriške vlade pohvalo za rešitev osmero ljudi.

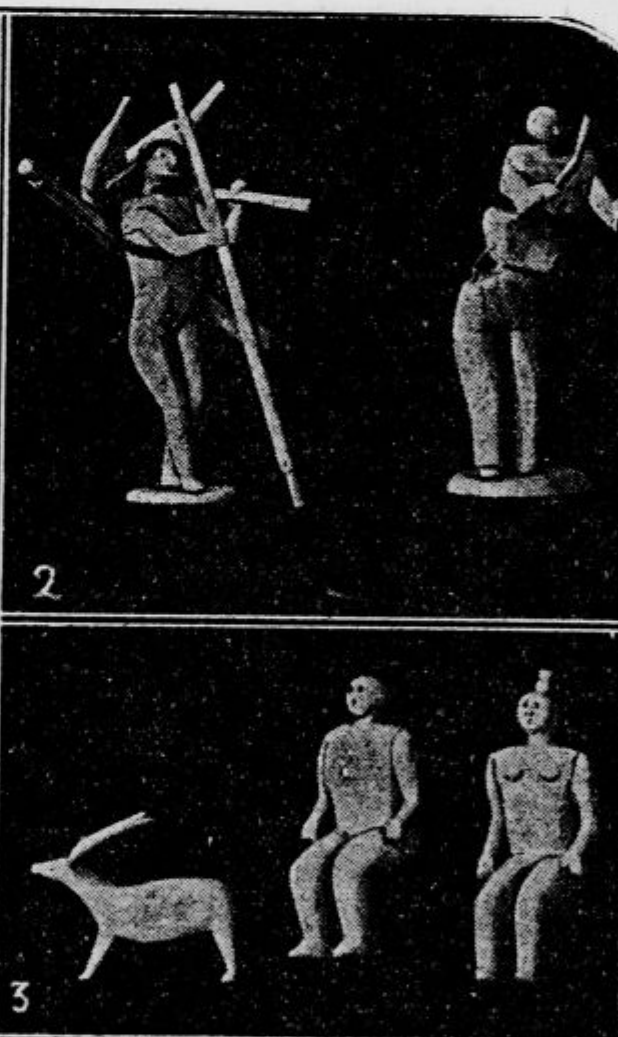
Starodavna Atlantida najdena?

Zemlja je bobnela in se je tresla. Ogromne mase vode so se vile z neba nad ubogo Atlantido. Pravkar se cvetoče velemesto, kjer so se shajali vsi narodi starega sveta, čigar ladje je gospodovalo nad Sredozemskim morjem, se je v nekaj urah sesulo v razvaline in vode so ga pokrile z naplavinami.

En usoden dan in ena usodna noč sta izbrisali Atlantido iz zemeljskega površja, poroča zgodovinar Platon. Bilo je to okoli leta 1300. pred Kristusovim rojstvom. Kar je zapisal Platon, mu je prišlo na ušesa skozi več ust in od tedaj pa do današnjih dni so se zgodovinarji med seboj prepirali, da-li je mogoče res kdaj eksistirala Atlantida, ali je čul Platon morda le bajko. Skoro 3000 let so iskali učenjaki Atlantido na vseh koncih in krajih Sredozemskega morja. Prekopali so ogromno zemlje in premerili domala celo morje, ne da bi našli kakšne sledove.

Šele pred nekaj leti je prišel nemški učenjak Paul Borchardt do zaključka,

da je morala Atlantida ležati nekje v bližini mesteca Gabes ob istoimenskem zalivu v Tunisu. Zdi se, da je imel Borchardt prav, kajti pred nekaj dnevi je pisal svojemu prijatelju v Berlin sledeče: „Solnce je bilo še nizko in z daljnogledom sem jasno razločil položen griček, obkrožen z velikim kolobarjem, ki ga je tvorilo precej bujno rastlinstvo v tej plitvi kotanji. V 20 minutah sem bil vrh grička in iz starih zidov na njem sem sklepal, da je morala biti nekdanj tod naselbina. Krog mene je bila omenjena

Grenlandija

vzbuja zadnje dni večje zanimanje zaradi koščenih rezbarij (sl. 2.) in skulptur (sl. 3.), ki so jih našli v tej deželi večnega leda. Sl. 1. nam predstavlja Grenlandko v narodni noši.

kolobarjasta kotanja. Se večje je bilo moje začudenje, ko sem zapazil še drug manjši kolobar, ki poteka koncentrično okrog prvega. Brez dvoma so to oni velikanski krožni zidovi, ki jih je opisal Platon.

Sprva je učenjak dvomil, da bi bil res odkril Atlantido. Drugi dan se je podal tja z ravnateljem neke francoske sole. Temu so bili griček in kolobarji znani. Tamkajšnji pastirji jih imenujejo „Kasr Gallal“, to se pravi: „Grad vodnega vrča“. Platon jih je imenoval „Vodni grad“. Mogoče se je v tisočletjih beseda popačila; o kakšni vodi pa tu ni sledu, že zdavnaj jo je pogoltnil žgoči puščavski pesek. Po vsej okolici pa leži nebroj črepij ter kamenitega orožja in orodja. Iz peska moli polno zidov; ne morda samo preperelih okruskov, marveč solidnih še dokaj dobro ohranjenih zidov, ki jih smatra Borchardt za temelje večjih zgradb, morda kakšnega templja. Dobro ohranjen je tudi velik vodnjak, o katerem pripovedujejo domačini, da je iz rimskih časov. Iz vsega tega sklepa učenjak, da je res našel razvaline slavne Atlantide, dasi od nje ni videti drugega nego ogromne kolobarje, ki imajo 5 km v premeru.

Francoska vlada na čije ozemlje leži najdišče, je lojalno priznala odkritje nemškemu učenjaku in dovolila, da se sme septembra t. l. že pričeti z izkopavanjem.

Nevarni učinki „bubifrizure“

Iz Bukarešte poročajo o grozovitem zločinu zaradi majhnih vzrokov. V mestu Lesoianu je umoril bogati trgovec Stefan Peja svojo ženo. Jo razrezal na kose in se je hotel potem obesiti. Toda samomor mu ni uspel, ker se je vrv pretrgala. Nato se je Peja sam naznačil oblastim. Na policiji je izpovedal, da je zločin izvršil zato, ker si je dala žena na kratko ostrici lase, čeprav ji je on to prepovedal. Prišel je do zaključka, da ga žena, s katero je dotlej živel v miru, vara z drugim moškim. To, da se mu je vrv utrgala, ko se je hotel obesiti, smatra za božji migljaj, da so njegove domneve pravilne in da mora umoriti najprvo doždevnega ljubimca svoje žene. Pejo so zaprli v blaznico.

Orjaško vojno letalo

Spanija je za svojo vojsko kupila na Švedskem ogromno vojaško letalo, ki je te dni pripotovalo iz Malmöja v Madrid. Orjak je ves iz kovine ter ima tri motorje in tri vrteče se stolpe s strojnimi puškami. Letalo je v prvi vrsti urejeno za metanje bomb in je stalo 600.000 peset.

Brezupno je

če glavobol vsled prehlada, napora onemogočuje duševno delo.

Pyramidon Tablete

postanejo v takih slučajih rešitelji. Prepode mučitelje, veselje do dela in življenja se povrne.

Pristne samo v originalnem zavoju „Moloch Facus“.

Schrecker petdesetletnik

Danes obhaja Franz Schrecker, eden izmed največjih nemških modernih komponistov, petdesetletnico svojega rojstva. V Berlinu, kjer skladatelj točasno deluje, mu bodo pripravili več manjših slavnosti, državna opera bo uprizorila njegov „Dalni zvok“, prvo opero, s katero je nastopil pred petnajstimi leti v frankfurtskem mestnem gledališču. Drugače pa bo ta petdesetletnica precej tiha. Kakor poroča „Berliner Tageblatt“, končuje Schrecker pravkar novo operno delo, potem ko je že nekaj let sem molčal. Osnovna karakteristika njegove muzike je nekakšna erotika, ki jo tvori strastna mistika in naturalizem; ta erotika je zvočno čisto čutna in orgijastična ter se rada uveljavlja z denaturiranimi akordi. Poleg tega pa najdeš v tej muziki tudi melodično linijo, ki spominja mestoma na italijansko melodiko. Schrecker je mojster instrumentacije.

V rešilnem čolnu preko Oceana

V Londonu sta se vkrcala za potovanje v Ameriko dva Holandca. Njih ladja je naveden rešilni čoln, ne daljši od 7 m, ki je dokazal že na več poskusnih vožnjah, da prenese najslabša vremena na morju. Njegov lastnik, 70-letni Schuttevaer, je eden izmed obeh pogumnih brodarjev in hoče dokazati, da je ladja uporabna tudi za tako dolge vožnje.

Ali ste se že naročili na „PONEDELJEK“?

Dopisi

KOROŠKA BELA - JAVORNIK. Veliko javno tombolo priredi sokolsko društvo Koroška Bela-Javornik 6. maja t. l. v prid dožidavi Sokolskega doma. Veliki dobitki v vrednosti 30.000 Din. kakor konj z vprego in vozom, cela kuhinjska oprema, krava, otomana, moško kolo itd. ter nešteto manjših dobitkov. Kdor hoče zastopati velik dobiček, naj hitro poseže po srečkah, da ne bo prepozno. 612

MOSTE-SV. PETER. V nedeljo 25. marca se bo vršil v šoli ob 15. uri 6. redni občni zbor podružnice Kola jugoslovenskih sest. Zavedno ženstvo vlijudno vabimo, da se občnega zbora v obilnem številu udeleži. Po občnem zboru društveni družabni sestanek. Odbor.

SV. PETER V SAVINJSKI DOLINI. V nedeljo se bo vršilo na Bregu pri Polzeli v gostilni g. Leskovška zborovanje SDS. Po poročilu narodnega poslanca g. dr. Pivka bo predaval o novem davčnem zakonu višji davčni upravitelj g. Meglič. Zborovanje se bo pričelo ob 3. popoldne. Pristaja Kmečko-demokratske koalicije naj se zborovanja polnostevilno udeleži!

POLZELA. V nedeljo 25. marca se bo vršil v dvorani gospoda Leskovška na Bregu ustanovni občni zbor krajevne organizacije SDS za našo občino. Na zborovanju bo poročal o političnem položaju g. dr. Pivko. Po njegovem poročilu bo predaval višji davčni upravitelj g. Meglič iz Maribora o novem davčnem zakonu. Zborovanje se bo pričelo ob 3. popoldne. Vse soimšljenike in prijatelje vabimo, da se zborovanja zanesljivo udeleži.

SREDIŠČE OB DRAVI. Halbejeva „Mladost“, vzprijazena 18. t. m. na središčem „okolskem odru“, je docela zadovoljila naše. Od povprečnih diletantskih predstav je zasledeno občinstvo, ki je napolnilo dvorano do zadnjega mesta zaradi gostovanja članice mariborskega gledališča gđ. Emice Starčeve. Gđ. Starčeva nas je z neprisiljeno in sigurno igro, s katero je vdirnila Anki močne individualne poteze, s lno navdušila. Mlada igralka je žela mnogo priznanja, burnega ploskanja in skromnega cvetja. Treba je pripomniti, da znači takšno gostovanje za naše razmere dvojni plus: poleg lepega užitka tudi dobro šolo za naše diletante; nedvomno so spremljali izborna igra gđ. Starčeve z dvojno pozornostjo. Na ta način se bo zmanjšal — to bodi povedano brez zamere! — oni minus, ki obdaja tu in tam pri naših domačih predstavah. Zaradi omenjenega dvojnega plusa nam bo osobito drago, ako nam bo danja prilika, da bomo prav kmalu zopet pozdravili gđ. Starčevo na središčih deskah. Priporočamo se zato br. režiserju in njegovim sodelavcem, da jim je treba izreči tudi tokrat vse priznanje!

Ivan Albreht:

Gospa Meta

Seveda, gospa Meta mora biti gospa, mora biti dama, kakor se spodobi. Njena gospa mama ni bila dama, ampak mamca, ki je prodajala sadje in zelenjavo in čebulo, krompir in fižol, vobče vse, kar je takih dobrot. Bila je pametna in previdna in je znala vse prav obrniti, pa si je nabrala toliko, da je danes hčerka lahko gospa. Aktivni pisarniški ravnatelj jo je opazil, spoznal vrednost in ceno materinih prilhrankov in zaprosil za hčerino roko. Ravnatelj! Mamca so se topili v radosti, Meta pa je v sramežljivem poželjenju vzdihovala: „Da-Da-Da!“

Tako je Meta postala gospa. dama od glave do pete. Zaradi tega je bilo zdaj marsičesa, kar doslej ni bilo nujno. Lasje so morali proč. Odločila se je gospa Meta, odšla k brivcu in se vrnila iz salona z najpopolnejšo dečjo glavico. Posetila je tudi modistko in šiviljo, tako da je bila v najkrajšem času kakor najnovejša pošiljka iz Pariza.

Gospod ravnatelj je vesel, vesel iz več razlogov in sploh. Krojaču se ni treba več izmikati, črevljar se mu priklanja, povsod: „Se priporočamo, gospod ravnatelj! — Klanjam se, gospod

ravnatelj! — Izvolite, gospod ravnatelj! Kako ne bi bil vesel?! Poleg tega je Meta v novi, izboljšani in predelani izdaji taka, da se zgane ob pogledu na njo marsikak star grešnik... Lahko je torej gospod ravnatelj vesel.

In je človek družabno bitje, tudi gospod ravnatelj in gospa Meta. Zato začne hoditi gospod v družbo in ga spremlja na teh potih zvesta gospa soproga. Tam govore, govore. Včasih je na vrsti ples, včasih kino, koncert; potem gledališče, politika in umetnost. Gospa Meta se izvrstno zabava. Ugaia ji valček, a v kinu ljubi stepe in pragozde. Imponirata ji tudi Pat in Patachon. Imenitno. Glede koncertov pove, da ga ni instrumenta nad harmoniko.

Gospod ravnatelj se premakne na stolu, damski svet se zgane, a gospodje začno hvaliti harmoniko.

Doma pravi gospod ravnatelj: „Tega ne bi bila smela reči — Česa —?“

„Nu, o — harmoniki —“
Gospa Meta se namrdne:

„Zakaj ne, če mi je pa všeč?!“
In se ji zdi, da je njen soprog ven-
tarle čudak.

Drugi govore o literaturi. Na vrsti je Prešeren, potem Cankar. Da je grdo, ko Cankar še nima spomenika.

Gospa Meta gleda, gleda in se zasmee, da kar čaše zazvene.

„Cankar — pa spomenik!“
In se spet smeje.

Družba se spogleduje.

„Nu, Cankar je pač menda zaslužil spomenik,“ povzame mlada gospodična in je vsa rdeča od nejevolje.

Mučna tišina. Gospa Meta se okrene: „S čim pa? Ker je prodajal kislo repo in zelje?“

Gospod ravnatelj mezdil in bliska zoper gospo. Smeh —

„Nu, vidite,“ se odreže gospa Meta, „ali ni res? Tisti pijani Štefuc, ki so ga ono leto zagrebli, naj dobi spomenik? Cankarjev Štefuc, ki je kisline prodajal —“

Gospodu ravnatelju od srda in sramu silijo solze v oči. Gospodična, ki je preje zagovarjala Cankarja in njegov spomenik, pa vpraša z največjo vlijudnostjo: „Po čem so zdaj jabolka?“

„O do Miklavža bodo poskočila na 8 do 12 Din za kilogram.“

Zanjo je to prijetno olajšanje.

„Sem jih ugnala v kozji rog,“ si misli in vneto govori o ceni špinac, ohrovt in tržaške solate.

Gospod ravnatelj posluša in pije. In se ga ta dan — prvič v zakonskem stanju — napije do nezvesti.

Ko zasmrči, se gospa Meta razjoka: „Dedec je dedec, pa naj bo še tak gospod!“

Ki jo potem zjutraj gospod ravnatelj vidi objokano, se ji oprusti, krivi družbo in se zakolne, da nikoli več ne pojde v tako skušnjavo.

Gospa Meta je potolažena. Odslej ostajata s soprogom doma. Ne govori-ta o koncertih ne o umetnosti, ampak o fizički in jajčkah in špinacki. Glede tega Meta poseka vsako gospo in je res gospa — ona, edina.

najboljše, najtrajnejše zato najcenejše!

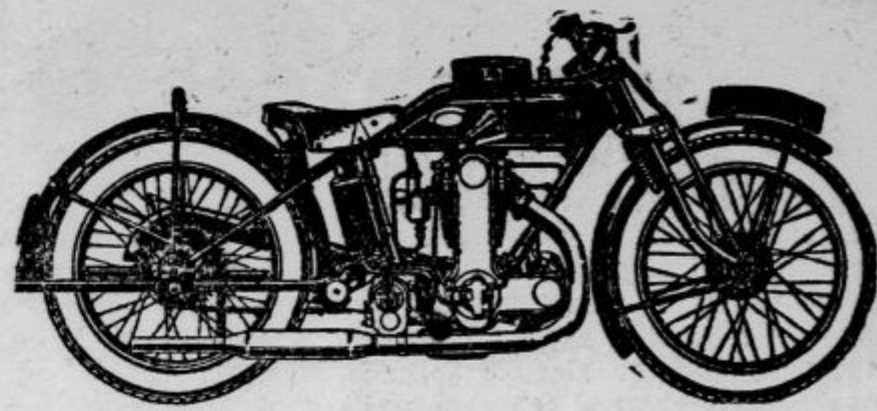

Svetovno znani motocikli,

1 in 2 cilindrski modeli 1928. Idealna vozila za poklic, zabavo, ture in šport so angleški A. J. S. motocikli, ker so štedljivi, elegantni, sigurni, hitri v kvaliteti in izdelavi ter nizki ceni brezkonkurenčni. Ugodne plačilne olajšave.

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

O ŽUŽEK, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 11.

Zakaj je naletela Drž. hipotekarna banka v Sloveniji na splošen odpor?

Državna hipotekarna banka, filijala v Ljubljani nas prosi, da priobčimo z ozirom na naše telefonsko poročilo v 64. številki "Jutra", objavljeno 15. t. m. pod zgornjim naslovom, sledeče pojasnilo:

1. DHB je želela imeti poslovne prostore za svojo novo glavno filijalko v Ljubljani v središču mesta na živem in prometnem kraju. Ker se ji je nudila ugodna prilika, da kupi svojo sedanjo zgradbo, ki je v glavnem odgovarjala njenim željam, je plačala za to zgradbo 3.3 milijona Din. Ta kupnina ne vpliva na rezijske stroške filijale in s tem nepovoljno na poslovne pogoje banke pri poslovanju v Sloveniji, kajti ti pogoji so na osnovi zakona in pravilnikov v celi državi enaki. Eventualni večji rezijski stroški filijale v Ljubljani padejo v breme centrali, DHB je misljena, da je pri nakupu te zgradbe postopala popolnoma primerno in z dotokom kupnine pomagala slovensko gospodarstvo.

2. Poslovanje DHB kot državne ustanove se vrši vseskozi korektno in lojalno na pram vsakomur, pa tudi napram vsem denarnim zavodom. Glavna filijala DHB je začela v Ljubljani poslovati 15. oktobra 1927. Ker so slovenski gospodarski krogi izražali bojazan, da utegne 6 odst. obrestna mera za hranilne vloge zasebnih hraniliteljev z ozirom na kratke odpovedne roke izzvati neprimernost na denarnem trgu in krizo v Sloveniji, je upravni odbor DHB sklenil, da naj filijala za enkrat ne sprejema zasebnih hranilnih vlog, temveč naj predhodno izvrši anketo glede primernosti višine obrestne mere, na kar bo upravni odbor na novo sklepal. Filijala je anketo izvršila. Rezultat ankete pa je bil v glavnem ta: Na stavljeno vprašanje glede primernosti 6 odst. obrestne mere za zasebne vloge ni bilo tehničnih pomislekov od strani namerodajnejših predstavnikov slovenskega denarnega trga, predvsem od Zveze jugoslovanskih hranilnic (pismena izjava od 21. X. 1927, št. 149) in od Društva bančnih zavodov v Sloveniji (pismena izjava od 20. X. 1927).

Tako piše n. pr. v tretji točki svoje pismene izjave od 21. oktobra 1927. Zveza jugoslovanskih hranilnic doslovno: "Hranilnice nimajo pomisleke proti temu, če obrestuje DHB pri svojih podružnicah v Sloveniji vloge privetnikov po 6 odst. proti sedaj veljavnim odpovednim rokam; prosijo pa da banka v svojih uradnih razglasih objavi poleg 6 odst. obrestne mere tudi skalo odpovednih rokov."

Na temelju teh izjav je upravni odbor DHB na svoji seji z dne 29. X. 1927 pod št. 36.221 sklenil, da bodi obrestna mera za zasebne hranilne vloge tudi v Sloveniji ista kakor v celi državi.

Da je netočno govoriti o lovu na hranilne vloge v Sloveniji od strani DHB, pokazuje najboljše stanje vlog filijale 31. decembra 1927, ki je znašalo samo 292.934 Din. DHB preko svoje javno objavljene višine obrestovanja hranilnih vlog ni niti direktno niti indirektno agitirala za prenos zasebnih hranilnih vlog iz drugih zavodov k njej, nobenemu hranilniku ni priznala večjih ugodnosti, kakor vsem ostalim.

Poslovanje DHB v Sloveniji je bilo torej od prvega početka tako, da je moglo vzbuditi samo zanimanje do te državne ustanove. Če se je kljub temu v enem delu javnosti pokazalo nezauznanje, ni temu kriva DHB, temveč kampanja, ki se je vodila od prvega početka proti banki.

8.) DHB obrestuje fonde po 5 % pod isti

mi pogoji kakor pupile.

4.) DHB ne vrši nikakega pritiska na sodišča, da interpretirajo zakon v njeno korist. DHB samo izpolnjuje točno zakon o ureditvi DHB, kar je njena dolžnost. Naglašamo, da se zakon o ureditvi DHB izvršuje v vseh pokrajinah države brez ugovora in težko od katerekoli strani.

Netočna je nadaljnja trditev, da nastanejo pri vlaganju denarja v DHB še potni ali drugi poštni stroški. Vse denarno poslovane banke se vrši preko Poštne hranilnice, kar ne povzroča nikakih večjih stroškov kakor pri drugih denarnih zavodih.

5.) Iz članka je nadalje oovzeti trditve, kakor da banka ne bi hotela plasirati posojil v Sloveniji ter se postavljala domneva, kakor da bi bila filijalka v Ljubljani osnovana samo zato, da odvzame domačim denarnim zavodom hranilne vloge, da jih odnaša v druge kraje.

DHB je doslej dovolila in izplačala Sloveniji vsako zaproseno posojilo, ki ga je na podlagi zakona in pravilnika smela dovoliti in izplačati. Tozadevno so vsi kompetentni faktorji banke storili več kot svojo dolžnost.

Ob otvoritvi filijale je dal upravni odbor filijali za prvi obrok posojil v Sloveniji na razpolago 10 milijonov dinarjev. Filijala je že pred začetkom svojega poslovanja, 7. oktobra 1927, razposlala z aktom št. 33 velikima županoma ljubljanske in mariborske oblasti razpise o svojem delokrogu, s prošnjo, da o njih obvesti preko sreskih poglavarjev vse občine. Pozneje je filijala z direktnimi službenimi obvestili sporočila vsem občinam v Sloveniji natančna navodila za vlaganje posojil za posojila ter obline prošila, da vse zainteresirane nanje opozori v "Jutru" št. 10 od 12. januarja 1928 ter v mariborskem "Večerniku" št. 87 in 88 od 15. odnosno 16. februarja 1928 so objavljeni natančni pogoji za posojila, vse v namer, da se občinstvo obvesti in zainteresira za poslovanje banke. Vsakdo, ki se je bodisi ustmeno ali pisмено obrnil na filijalo za pojasnilo, je pojasnilo dobil ter se filijala ni strahala ne truda ne časa, da je ustregla in v okviru zakona vsakomur brez razlike. Če torej v Sloveniji DHB doslej ni plasirala več milijonov posojil, ni krivda na njeni strani.

Kakor vse druge pokrajine, se more tudi Slovenija okoristiti z vsemi ugodnostmi, ki jih nudi DHB. V drugih pokrajinah države so se vsi denarji mladostnih ter javnih fondov uporabili v sami pokrajini, da centrala je stavila posameznim filijalam na razpolago v ta namen še nadaljnje 10 milijone dinarjev tako da dolgujejo nekatere filijale centrali na izplačanih posojilih preko 100 milijonov dinarjev.

6.) Iz navedenega sledi, da DHB proti samoupravnim hranilnicam ne vodi nikake borbe ter da ima nalog in voljo, izvršiti v Sloveniji važno gospodarsko nalogo. Samo od slovenskih gospodarskih krogov zavisi, v koliko bodoče DHB pri tej nalogi pomagati DHB želi in išče zaupanje ter sodelovanje vseh odklanja na neprijateljsko razpoloženje onih krogov, ki bodisi o delovanju banke niso dovolj informirani ali pa namenoma ustvarjajo nerazpoloženje proti njej.

Darujte za spomenik kralja Petra Osvoboditelja!

I. klase kapitana II. klase Rudolf Senica in Erik Krisper; v inženjerski stroki za kapitane I. klase kapitan I. klase Ciril Peter. Želj Josip Gaberšček, Ciril Juvan, Viktor Sinkovec, Feliks Dežman, Pavel Krulc, Anton Trop, Veliko Petaj, Ivo Koprivšek, Franc Pinc, Oskar Grof, Josip Šurina, Ciril Pirc, Franc Miklavc, Valentin Petkovšek, Janko Kukovec, Franc Bešek, Ladislav Bevc, Franc Rueh in Alojzij Horvat; za rezervna kapitana II. klase poročnika Ernest Čuček in Vojislav Holec; v sanitetni stroki za kapitane I. klase kapitan II. klase dr. Ivan Bevc, dr. Vilko Marin, dr. Andrej Jenko, dr. Josip Medved, dr. Janko Božič, dr. Vekoslav Kušan, dr. Ivan Jensterle, dr. Vasilij Derkac, dr. Edvin Suher, dr. Franjo Zmagač, dr. Ivo Novak, dr. Anton Čed, dr. Lade Svilar, dr. Jože Marjetič; za kapitane II. klase poročnik dr. Josip Sekula, dr. Viktor Lorgor, dr. Bruno Sadnik, dr. Pavel Pance, dr. Josip Berlot, dr. Artur Horvat in dr. Hugo Sever; v mornariški za poročnika fregate poročnika korvete Ernest Černe in Anton Vrabec; za apotekarskega kapitana I. klase kapitan II. klase Miroslav Rožman; za apotekarske kapitane II. klase poročniki Jaroslav Ječmen, Josip Salopek, Teodor Košak, Dragotin Mihelič in Josip Tičak; v sanitetno stroko je preveden artiljerijski poročnik dr. Igor Tavčar.

Svarilo!

Podpisana svarim vsakogar, posebno gg. trgovce, da nisem plačnica za dolgeve, katere bi napravil moj mož. On tudi ni upravičen prodajati ničesar, tem manj sprejemati denar.

Brezje-Dolgoše pri Mariboru, 22. III. 1928
613 ANGELA POTOKAR, trgovka.

Ali ste se že naročili na „Ponedeljek“?

Vsem obrtnikom in obrtniškim organizacijam

V dneh 18 in 19. marca je proslavila Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani 25letnico svojega obstoja. Ti dnevi so pokazali, kako mogočno je že vzklija obrtniška organizacija in kako razvita je že stanovska zavest našega obrtnika. Proslava je pokazala, da obrtništvo ni samo, temveč da ima širok krog prijateljev tudi v vrstah naših oblastev. Tudi zgodovina ženskega obrtniškega pokreta bo beležila s temi dnevi svoj početek.

Načelstvu Zveze obrtnih zadrug je čast izreči vsem, ki so pripomogli do tako lepo uspele proslave — najpriznanejšo zahvalo.

Zlasti pa izreka svojo najlepšo zahvalo za udeležbo na proslavi g. velikemu županu ljubljanske oblasti, ki ga je zastopal na proslavi načelnik ministrstva trgovine in industrije g. dr. Rudolf Marn, g. delegatu ministrstva financ, zastopanjem po finančnem nadsvetniku g. Bonaču, županu mesta Ljubljane g. dr. Dinko Pucu, in podžupanu g. Josipu Turku, narodnemu poslancu g. dr. Albertu Kramerju, zastopnikom bratskega Saveza hrvatskih obrtnikov, predsedniku g. Milanu Ramuščaku, podpredsedniku g. Milanu Rosenbergu, blagajniku g. Josipu Paspu, odborniku g. Mirku Perkoviču, zastopstvu Zbornice za trgovino, obrt in industrijo s predsednikom g. Ivanom Jelačinom na čelu, zastopnikom obrtniške iz zelene Stajerske, starosti g. Ivanu Rebeku iz Celja, g. Jakobu Zadravcu iz Središča, načelniku Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru g. Franu Burešu in zastopnikom zadrug in obrtnih društev mariborske oblasti, predsedniku Inženjerske zbornice v Ljubljani in zastopniku Zveze industrijscev g. inž. Milanu Sukljeju, direktorju Srednje tehnične šole gosp. Josipu Reiserju, belgijskemu konzulu in ravnatelju ljubljanskega veleposlaništva g. Milanu Dularju, posloved. podpredsedniku Zveze trg. gremiljev g. Josipu Kavčiču, načelniku Gremija trgovcev v Ljubljani g. Ivanu Gregorcu, načelniku Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani g. Franu Kavčiču, zastopnikom Vrhovnega obrtniškega sveta in našega tiska.

Zahvalo izreka vsem, ki so proslavo brzojavno pozdravili, zlasti narodnemu poslancu g. dr. Gregorju Žerjavu, obrtnemu referentu velikega župana mariborske oblasti g. Ignaciju Založniku in Zvezi gostilničarskih zadrug v Mariboru.

Iskrema hvala gg. dr. Rudolfu Marnu, dr. Dinko Pucu, Josipu Turku, narodnemu poslancu dr. Albertu Kramerju, zastopnikom Saveza hrvatskih obrtnikov, Ivanu Rebeku, Jakobu Zadravcu, Ivanu Jelačinu, Ivanu Ggrinu, dr. Franu Windischerju, inž. Milanu Sukljeju, Josipu Reiserju, Josipu J. Kavčiču, Fr. Burešu, gdč. Mariji Sarčevi, Mihi Vahtarju, Franu Kavčiču in vsem zastopnikom.

Prevzamem vsakovrstne vožnje

s parom konj, za stalno po zelo zmernih cenah
Ponudbe na Ljubljana I. poštni predal št. 163.

Vinsko klet

(vmotoč) renomirano — oddam resnim ter strokovno sposobnim ter kavejce zmožnim Poleg je tudi lepo suho ter solčno stanovanje, obstoječe iz dveh sob ter pritlik. Ponudbe na: Ljubljana I. poštni predal št. 163. 3855—a

Zahvala.

Po težki, mučni zavratni bolezni je umrl 15. marca t. l. najin ljubljenec

Drežče

v nežni starosti dveh let ter se preselil med nebeske kralje.

Ob tej bridki izgubi, tako težkem udarcu, ki naju je zadel, izrekava svojo iskreno zahvalo vsem, ki so ga kitičili s cvetjem in venci, nam dajali tolažbo s sočutjem in sožaljem ter spremljali našega ljubljence na poslednji poti dne 17. t. m. na tukajšnje pokopališče.

Vsem, prav vsem prisrčno na hvala.

Plantina—Rakek, 19. marca 1928.

Andrej, Marija Bole.

kom zadrug in obrtnih društev, ki so na pozdravni večeri, zborovanju in banketu z lepimi govori navduševali naše obrtništvo, mi pokazali pot v lepšo bodočnost in dvignili s tem sijaj proslave.

Najlepšo zahvalo izreka načelstvo Zadrugi trg. vrtnarjev v Ljubljani in njenim članom gg. Ivanu in Pavlu Šimencu, Antonu Ferantu, Ivanu Bizovičarju in Franu Herzmanskyju za krasno dekoriranje zborovalnih prostorov ter g. Rajku Turku za naklonjenost.

Lepa hvala restavratemu Zvezde gosp. Franu Krapežu za krasen aranžma na pozdravni večeri in banketu.

Končno najlepša hvala vsem, ki so pomagali pri prireditvi, zlasti agilnemu rediteljskemu, stanovanjskemu, dekoracijskemu in alegorijskemu odseku.

Tovariši, prijatelji, 20 let Zvezinega delovanja je za nami. Kronali smo njene uspehe z lepo proslavo, dnevi veselja so za nami, pred seboj pa imamo zopet delo in borbo za napredek.

Pozivljamo vas, da se še trdneje oklenete vaše organizacije v dobrobit vsega obrtniškega stanu.

Krepko naprej do še lepših uspehov!

V Ljubljani, dne 21. marca 1928.

Načelstvo Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani.

Ivan Bizovičar

vrtnarsko podjetje

LJUBLJANA, KOLEZIJSKA ULICA 16

priporoča sl. občinstvu svoje bogato opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno izdelane vence, šopke in trakove za razne prilike.

Od marca naprej bodo na razpolago tudi sadike najzlahotnejših cvetlic in zelenjavi vsake vrste.

Izposojevanje dekoracijskih dreves

»Lorberjev« za dvorane. Priporoča se tudi za nasaditev vrtov in balkonov z najfinejšimi cvetlicami.

Naročila na deželo se izvršujejo točno in solidno.

Brzotavke: Bizovičar, vrtnar, Ljubljana

L. Mikuš

Mestni trg št. 15

Tvornica dežnikov, zaloga sprehalnih palic.

Radio

Radioblažek, Beograd, Jaksiceva ul. št. 11. — Telefon 41—85.

Vlahov ELIXIR

ki krepi in zdravi želodec, je edino

R. Vlahov

odlikovan na vseh svetovnih izložbah

Ime VLAHOV z našo etiketo je zaščiteno po vseh državah sveta.

Čuvajte se ponarejanj!
Tvornica ustanovljena leta 1861.

Zahvala.

Za vse iskreno sočutje in za pregorko tolažilne besede ob prebrskem udarcu, ki nas je zadel z nenadno smrtjo našega tako vroče ljubljenega očeta, svaka, brata in strica, gospoda

Franceta Mikuša

veleposestnika

Zahvaljujemo se kar najlepše, ko je bilo poleg vdanosti v nam neumljivo božjo voljo njih tople sočute naša edina opora in tolažba ob tej pregrenki preizkušnji. Zlasti bodi naša zahvala častitemu g. dekanu Salomonu za krasne, ginljive besede pred hišo pokojnika in vsej častiti duhovščini, kakor tudi g. dr. Koltererju in g. nadučitelju Stefanciosu za tople poslovilne besede ob grobu. Nadalje pevskega zboru iz Rogatca, posebno pa šolski mladini iz Gaberja za krasne žalostinke.

Iskrema hvala bodi izrečena zdravnikom g. dr. Ogorevcu iz Rogatca in g. dr. Brabecu iz R. Slatine za ves njihov trud, da nam dragoga ohranila pri življenju. Potem vsem zastopnikom raznih korporacij in oblasti ter vsem, ki so predragoga spremlili na zadnji poti v tako velikem številu.

Sv. Jurij pod Donačko goro, 21. marca 1928.

Žalujoci sin Mikuš ter rodbine Mikuš, Rajnšek, Zdolšek, Strmečki in C. Jak.

Zane Grey:

Železna cesta

Roman

Larry je zavil v vežo, ki je vodila na cesto. Mull in Black sta bila streljati, kakor hitro se je obrnil, in sta ga tudi zadel; zakaj Allie, ki se ga je trdno oklepala, je čutila vzdrtost njegovega telesa. Z dvema naglima streloma je Larry ubil oba moža. Mull se je opotekel skozi vso dvorano, preden je pal. In ko se je Allie spotaknila ob njegove noge, je zagledala njegovo ogromno glavo, zaripli obraz in velike, pošastno izbuljene volovske oči. V ta kratki pogled je zajela njegovo smrt.

Cowboy je pospešil svoje korake. Allie se ga je krčevito držala za suknjo. Votli, bobneči streljivi revolverji so pometali hodnik in s ceste se je razlegalo hripavo vpitje prestrašenih ljudi. Dim popaljenega smodnika je davil Allie za grlo. Bilo ji je, kakor da ji ledeni mozeg v kosteh. Blizu in daleč, povsod so lizali rdeči ognjeni jeziki; minila je človeka, ki je ležal na tleh ter bral in rjovel; čutila je, da se je Larry zdrnil kakor od nenadnega udara — in tisto nato jo je nekaj vročega ošinilo po ramenu. Svinčenka ga je bila prebila od prs do hrbta. Opetekel se je, toda stopal je dalje. Na pragu širokih vrat je spet ležal ustreljenec; glava mu je bila obrnjena proti cesti in blede obraz ves oblit s krvjo. Samokres, iz katerega se je šel kadilo, je ležal poleg njegove držečice roke. Ta blede obraz je bil Dayssov.

Larry King je omahnil na prazno ulico in se je ozrl na desno in na levo. »A, sodim, da je to nekako vse!« je dejal zategnjeno, z rahlo pridrušenim glasom.

Opotekaje in spotikaje se je naglo krenil ob stenah, težko opt

83

na Allieino ramo; toliko da ni pal na obraz. Svetlejša luč so bile za njima. Pred njima so se pojavile nejasne oblike hitečih postav, ki jih je Allie plašno opazovala.

Cowboy je obstal in omahnil ob steno bližnje hiše. Bled je bil in videti je bilo, kakor da se smehlja.

»Tecite — Allie!« je šepnil.

»Ne, ne, ne!« Oklenila se ga je. »Zadeti ste! ... O, Larry, pojdiva dalje!«

»Povejte — mojemu prijatelju — Nealu —«

Glava mu je težko pala nazaj in udarila ob les; njegovo telo se je sesedlo, samo stebel, ob katerem je stal, ga je še držal pokoncu. Življenje mu je ubežalo iz sivega obraza. Larry Red King je umrl stoje, s samokresom v vsaki roki, in prijateljevo ime je bilo poslednja beseda na njegovih ustnicah.

»O Larry, Larry!« je zajekala Allie.

Teči ni mogla več. Toliko da je še šla. Temne postave so se približale. Moči so jo zapustile in ko se je omahovaje zrušila na tla, so jo zgrabile surove roke. Pogledala je — in uzrla nad seboj žareči obraz in iskreče se oči Španca Durada.

Ko je Beauty Stantonova odprla oči, je skozi raztrgane krpe obrabljeneja platnenega šotora zagledala sinje nebo. Neobičajna tihoča okoli nje je še podpirala čudno nevernost njenega položaja. Slišala je samo tiho, tožno škripanje peska, ki ga je prenašal veter. Kje je bila? Kaj se je bilo zgodilo? Ali so bile to samo žive, moreče sanje?

Čutila je, da leži kakor otrpla in se ne more ganiti. Mar ji je tiščalo na mišice težko breme? Njeno telo se ji je zdelo ogromno, polno zamolke, vrtajoče bolečine; v nogah ni imela nikakega občutka razen mraza, ki se je širil vse više in više.

Počasi je spustila oči okoli sebe. Da, bila je pod šotorom — pod starim, razcapanim, umazaniam in zapuščenim šotorom; in ležala je na golih tleh. Skozi široko rezo v platnu je videla pas ravnega sveta, pokritega s koli, deskami, golim tramovjem in kupi podrtin. Nato se je zdajci osvetlila krute resničnosti. Benton je bil izprazen. Benton je bil zapuščen. Benton s svojimi hišami, šotori in prebivalci vred je bil izginil.

Medtem, ko je ležala v nezavesti in so jo morda že imeeli za mrtvo, so jo bili zanesli v ta zapuščen šotor. Odeta je bila z nočno haljo, s tisto, ki jo je vsak dan nosila v prvih urah potem, ko je vstala. Bela obleka, ki jo je imela sinoči na sebi — sinoči ali pred-sinočnim? — ji je še vedno pokrivala ude, toda ves njen nakit je bil izginil. Nato se je temno spomnila, kako so jo bili vzdignili na zofo, kako so njena dekleta jokala okoli nje in kako so se preplašeni moški boječe plazili okrog njenega ležišča in šepetaje govorili med seboj. Iz njihovih besed je bila posnela, da jo je cowboyev strel pogodil na smrt — in da si je on z orožjem v roki izsilil pot na ulico in tam umrl, naslonjen na zid, dekle pa je palo v oblast svojega preganjalca Durada.

Zdaj je Beauty Stantonova spoznala, da so jo bili v zapuščenem šotoru zapuščenega tabora položili na smrtno ležišče. Zamolka telesna muka se je oglašala čedalje ostreje; toda niti strah pred smrtjo niti misel na bolečino nista mogla ukleniti njenega duha, ki se je mahoma vzdramil v grenko kesanje. S počasno oseko življenja je upadala tudi pogubna strast. Če bi ji bili dali na izbero, kaj hoče rajši, rešitev in zveličanje svoje duše ali Neala, da bi bil v teh poslednjih trenutkih pri njej in bi jo držal na rokah, ko bo umirala — gotovo bi se bila odločila za drugo. Oh, da bi vsaj prišel mimo kak vojak, kdorkoli, ki bi mu lahko zaupala svoje sporočilo! Spomnila se je pogrebcev. Velika U. P. R. je pokopavala mrtve, ki jih je ostavljala ob svoji krvavi poti!

Naročila in vse dopise, ličilo se malih oglasov, je pošlali na Oglašni oddelk Jutra, Ljubljana, Prešernova 9. Tel. št. 2492

Mali oglasi, ki služijo v poročevalstvu in so najmanj obsejni, vabijo bareda 50 par - Najmanjši znesek Din 5.-. Pristojbina za sifro Din 3.-

Službo dobi

Brivskega

pomočnika mlajšega, sprejme takoj ali po dogovoru. Vekoslav V. poraj, Slovenjgradec. 9850

Konfekcij. trgovina

sprejme agilno, prvotno prodajalke, izkušene tudi v izvedbi in manipulaciji. Ponudbe na oglašni oddelk Jutra, poštini predal 438, Ljubljana. 9874

Boljša dekle

ki je študirala pri boljši rodbini, sprejme k enemu otroku v Sarajevu. Zahteva se pokončen in po možnosti znanje nemškega jezika. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 9853

Več oglašev

sprejme. Ponudbe s pričetki na: Zlati Majdan 1. Taliona, Topusko, Hrvatska. 9815

Slaščičarskega

predelavca dobrega, starejšega, sprejme za tovarno kekov, kajnega peciva, event. kot družabnika. Ponudbe na oglašni oddelk Jutra, poštini predal 9807

Učenke

pridno in poštenih staršev, sprejme v trgovino s mešanim blagom na deteli. Prednost imajo s dvema mešankama solama. Gregor Koželj, Mokronog. 9898

Sollicitatorico

sprejme odvnetnik dr. A. Smole. Nastop takoj. 9942

Učenke

1 za prirobovanje, 1 za klanje perila sprejme v ueno dobo 6 mesecev; več učenek pa za šivanje perila in več znanjih šivilj za fino perilo. Genica Vojkova, tovarna perila, Gosposka ulica. 9888

Ključavničarja

ki je bil že zaposlen pri vodni turbin in pri popravilu strojev, sprejme tovarna lesnih izdelkov Jurkloster. 9947

Pridno dekle

ki zna tudi nekaj kuhati, sprejme majhna boljša družina na deteli, proti običajni ljubljanski plači. Ponudbe na oglašni oddelk Jutra, poštini predal 9801

Praktikanta (injo)

na pivarno, skladišče in prodajalno, sprejme takoj. Primerno tudi za dijake ali dijakinje, ki v štoli ne more naprejš, pa se ne boji dela. Če zna nemško, ima prednost. Ponudbe s zahtevki na oglašni oddelk Jutra, poštini predal 9917

Fotograf. pomočnika

spretnega, samostojnega delavca sprejme. Ponudbe na drogerijo Sanitas, Celje 9895

Potnika

dobro uvedena, sprejme za ljubljanski trg. Ponudbe na oglašni oddelk Jutra, poštini predal 9723

Fanta

17-23 let starega, pošastnega, krepkega in marljivo sprejme takoj. Industrijsko podjetje v Ljubljani, s vso opremo in mesečno plačilo. Taki, kateri se ne bojijo dela, se ne bojijo miselstva ali ključavničarstva imajo prednost. Pismene ponudbe pod sifro »Za vasko delo« na oglašni oddelk Jutra. 9927

Posredovalnica

za službe

PAVLA OGRINC

Ljubljana

Sv. Petra cesta 33 preskrbi najboljšo privatno in hotelsko služnino za ljubljano in izven ter odlična služba knjižničar, za takaricem, blagajničarkam, obaricem, služninkam itd. — Za odgovor je priložiti znamka za 2 Din. 6525

Zastopstvo

galanterijskih in modnih predmetov prevzame agilno zastonj. Cenjene ponudbe na oglašni oddelk Jutra, poštini predal 9733

Zastopnik

galanterijske stroke — za ljubljano in Slovenijo — za ljubljano in Slovenijo — za ljubljano in Slovenijo — za ljubljano in Slovenijo. 9930

Potnike

sprejme za prodajo novega predmeta. — Potrebna kavelja 300 Din. Ponudbe pod »Privlačno predmet in visoki zaslužek« na oglašni oddelk Jutra. 9959

Potnike

za prodajo finega dameškega perila sprejme. Ponudbe pod »Visoka provizija« na oglašni oddelk Jutra. 9960

Zastopnika

za Slovenijo, ki je voljan delati za provizijo, sprejme zagrebška vojaški opojnih pišaj in likerjev. Prednost imajo še v stroki uvedeni. Ponudbe na oglašni oddelk Jutra, poštini predal 9900

Sigurno eksistenco

nudimo vsem prodajalcem prvotnega, izredno cenega gasilnega aparata. — Strokovno znanje in kapital ni potreben. Kdor pošlje 250 Din, dobiva vzorčno kolekcijo, vredno 500 Din, katero lahko tudi prodaja. — Pri dobrih uspehih fiksum in proviziji. — Ponudbe in denarne pošiljke na naslov Novitara, Subotica. 9893

Več potnikov

privzljivkih, sprejme parfumerija. Pismene ponudbe na oglašni oddelk Jutra, poštini predal 9943

Službe išče

Zanesljiva uradnica z daljšo prakso, perfektna nemška in slovenska korepondentinja, želi premeniti službo takoj ali pozneje. — Dobra spravevala na razpolago. Ponudbe na oglašni oddelk Jutra, poštini predal 9959

Uradnica

z daljšo prakso in perfektnim znanjem nemščine ter slov., zmožna tudi angleščine in srbohrv., želi premeniti službo čimprej. — Ponudbe na oglašni oddelk Jutra, poštini predal 9958

Kot delavec

želim službo v tovarni ali kje drugje. — Ivan Cizerli, Cerovec, pošta Ivanjci. 9938

Trg. sotrudnica

v ljubljani. Vajena samo s kavičji, želi namestiti stojnega vodstva in zanesljivo. Cenjene ponudbe na oglašni oddelk Jutra, poštini predal 9918

Mesarski pomočnik

ki se je sedaj izučil, želi službo pri gosti, mesarju. Gre tudi na delo. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 9933

Pekovski pomočnik

ki bi nosil tudi kruh, želi službo. — Anton Kristan, Nova vas, pošta Ziri. 9948

Izurjen kurjač

želi službo. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 9915

Pekovski pomočnik

zmožen vsakega dela, tudi predpoevniškega, želi službo. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 9928

Oskrbnik

absolvent knjižarske šole, z večletno prakso v lesni trgovini, zmožen voditi večje posredstvo ali graščino, želi premeniti službo. Dopise na oglašni oddelk Jutra, poštini predal 9896

V pisarni

v kakem uradništvu, v trgovini ali v kakem podjetništvu, ki ima tri leta moštro-slovnih študij in je že posloval par mesecev pri ugodnem podjetju. Naslov v oglašni oddelku Jutra, poštini predal 9945

Postek

Jecljanja se temeljito in trajno odvadite. Najboljša priznanja in reference. Prijavite se od 9-11 in od 2-3 v ljubljani Beethova nova ulica 1 pritrjuje. Pavla Kováč, športeljstvo in govorilno gimnastika. 9940

Prodaj

Najboljši kok. Gebin Wolfova ulica 11/111. 9908

GOSPODINJE!

Plambr PRIDEI

Vrvarske izdelke

najboljše kvalitete kupite na največji tovarni Jugoslavije. — Mehanična vrvarna Sinkovec — Grosuplje. 261

Eksistenca za dame

8 tiskarno šablono lahko trgovci svoj poslovni promet dvignejo kar najbolje. Moderna tiskarna (predtiskarija sestoji: 24 tiskar, 3 pregrinjala za vozilke, 6 kombiniranih, 6 svetilnih blazin, 6 miljejev, 4 garniture za stole, 6 pritiskov, 10 pritiskov za omare, 12 posteljnih blazin, 6 brisač, 12 za oblačila, 12 lesenih modelov, 1 pregrinjalo za posteljo, 3 za sčeteke, 3 ABC serije, 1 brisačka, 1 blazina za harve, 1 »Spritzer« garnitura, 15 za tase, 3 pritise za nizke stole, 6 vitraž, 6 kuharje, 6 tekačev, 10 girland, 12 motivov, 10 kuhinjskih šopk, 12 blazin za divane, 12 robcov, 6 naplsov, 1 stor, 1 zastor, 4 glavnice, 100 raznih imen, 30 raznih vzorov, pol kg barve. — Vse to pošljemo franco po povzetju za 2000 Din. Blago, ki eventualno ne bi ugnajalo zamenjava Samuel Leopold, Senta VI, Bačka, moderna tovarna šablona za ručne radove. 9927

Perzijske preproge

tudi defektne, kupim. Ponudbe na poštini predal 216 — Ljubljana. 9945-4

Otroški voziček

dobro ohranjen, na peresih, kupim. Ponudbe na oglašni oddelk Jutra, poštini predal 9919

Smrekov les

okrogel (tudi jelkov) od 25 cm debeline naprej kupujemo stalno proti akreditaciji. — Ponudbe s navedbo količine in najnižje cene za m³ postavimo kolodvor nakladalne postaje pod sifro »Samo ugodna cena« na oglašni oddelk Jutra. 9926

Parni stroj

polstabilen, samo v dobrem stanju, ne pod 10 atm. — 40-50 HP. kupi Josip Novak, Zagreb, Bosanska 16. 9907

Sode

od vina, rabljene, dobro ohranjene, od 50-120 l, kupujemo Ponudbe na tovarno kisa Jos. Vojnika d. d. d. Ljubljana VII. 9936

Delikatosa Verič

ima vsak petek žive ribe in namočeno polnovrsko. 55

Suhih drv

hrastovih prodam 3 vagonce po zelo nizki ceni. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 9955

Železen štedilnik

takoj prodam. Naslov pove oglašni oddelk Jutra. 9911

Pridelki

Ajdovo moko 30 Din in šinkavtu od 30 do 4 Din, prvotne ne izpelje, pošlji od 25 kg naprej Pavel Sedelj amtm. mlin Javornik Gorenjsko. 56

Čebule in čebulčka

za jesti in za saditi kupim vsako količino. Ponudbe s naznaki cene na naslov: Novak, Zagreb, Maksimirska 64. 9920

Obit

Popravila klobukov vseh vrst za dame in gospode sprejema od 30-50 Din Stemberger Res. Du. najkja cesta 2. 9933

Promenadne plašče

svilene in kostume izdeluje po zmernih cenah modni atelje v Ljubljani, Mesni trg št. 25/1. 9944

Motorna vozila

Ford avto tipa 1926, v dobrem stanju kupim. Najnižje ponudbe na poštini predal 122, Ljubljana. 9908

Knjige

Haeder Konstruktionen und Rechnen Easleborn, Elektrotechnik. prodaja po ugodni ceni Hinko Sever, antikvariat Sv. Jakoba trg. 9932

Kupim

Namizno stojalo za prodajo razpisalnice, dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na oglašni oddelk Jutra, poštini predal 9948

Perzijske preproge

tudi defektne, kupim. Ponudbe na poštini predal 216 — Ljubljana. 9945-4

Otroški voziček

dobro ohranjen, na peresih, kupim. Ponudbe na oglašni oddelk Jutra, poštini predal 9919

Smrekov les

okrogel (tudi jelkov) od 25 cm debeline naprej kupujemo stalno proti akreditaciji. — Ponudbe s navedbo količine in najnižje cene za m³ postavimo kolodvor nakladalne postaje pod sifro »Samo ugodna cena« na oglašni oddelk Jutra. 9926

Parni stroj

polstabilen, samo v dobrem stanju, ne pod 10 atm. — 40-50 HP. kupi Josip Novak, Zagreb, Bosanska 16. 9907

Sode

od vina, rabljene, dobro ohranjene, od 50-120 l, kupujemo Ponudbe na tovarno kisa Jos. Vojnika d. d. d. Ljubljana VII. 9936

Železno peč

za koka, kupim Ponudbe na oglašni oddelk Jutra, poštini predal 9905

Pored

Hišo eno- ali dvodružinsko, v mestu ali periferiji kupim Cena do 150.000 Din Posredovalci izključeni. Ponudbe na oglašni oddelk Jutra, poštini predal 9732

3 stavbne parcele

prodajam tik državne ceste, v bližini večjega trga, rudnika, tovarne in livarne. — Naslov v oglašni oddelku Jutra, poštini predal 9772

Trgovsko hišo

z velikimi skladišči in trg. lokalom prodam v Kranju 100 na Glavnem trgu — nasproti župne cerkve. Ponudbe na naslov: Kati Vaj, Kranj. 9804

Žago, mlin

gospodarska poslopja in 5 orolov zemlje, pri Mariboru naslaja. 9892

Hišo v Podplatu

na Stajerskem, zidano in z opeko krito, pri cesti blizu kolodvorov, z njivo prodaja za 25.000 Din Josip K. Kostanjevec, Mesni trg št. 25/1. 9937

Delavnico

v pritižju, porabno tudi za trgovino ali obrt in prazno sobo oddam. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 9904

Lepo sobo

separiranim vzhodom, v bližini kolodvorov ali centru liče boljši gospod. Ponudbe na oglašni oddelk Jutra, poštini predal 9886

Lepo sobico

solončno, oddam s 1. aprilom. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 9921

Prijazno sobo

s posebnim vzhodom in električno razsvetljavo oddam v Japljevi ulici št. 13. 9930

Oporemljeno sobo

oddam na Jurčičevem trgu št. 2/III. 9934

Dopisi

V oglašnem oddelku Jutra

Je dviglati sledeča pisma:

Amerikanka Agilnost, Banja, Bančna korepondentinja, Bodočnost 42, Crni, Cement, Čajno maslo takoj, Dober zaslužek 86, Domače ognjišče, Diskretna, Dunajčanka, Dober motor 10, Deljeni računi, Dober gospodar, Dekle 100, Polglas, Dom 1000, Dusiča, Do 100.000, Dobra moč, Dober uspeh, Domači potnik, E. K., Edini izhod, Harem, Hčer poduradnika, Hitro 26, Hotel, Jurček in Murček, Idealnost, I. Kaj je cilj življenja, Kapitalist, Kinopodjetje, Kavelja potrebna, Koncesija 8255, Kolodvor I. Kavčija 72, Kolo, Krenik 39, Lep zaslužek, Lokal 24, Lopa bodočnost, M. H., Mirno 82, Mara, Merkur — Triglav, Mirna stanica 292, Marjiva, Manufakturno blago, Mehanik 5000, Novo, Nizka cena, Rapoli-Messina, Obrt 39.338, Primerna cena, Pod-

Stanovanje

3 sob kuhinje in pritlikin. Če moreče tudi s souporabo vrta. Želita s 1. majem 3 starejši osebi brez otrok. Ponudbe na oglašni oddelk Jutra, poštini predal 9911

Sobe

2 opremljeni sobi s vso opremo, v sredini mesta oddam. Naslov pove oglašni oddelk Jutra. 9829

Opremljeno sobo

s elektr. razsvetljavo oddam na Domobranski cesti. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 9821

Prazno sobo

zelo veliko, v stari hiši delim od 15. aprila dalje. Ponudbe na oglašni oddelk Jutra, poštini predal 9820